

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1900

ISSN 2241 - 9497

Τριμηνιαίο Περιοδικό
Από την Ηλεκτρονική Έκδοση
01/01/15- 31/03/15

Τεύχος 76

Άνοιξη...

*Ο Πρόεδρος και τα Μέλη του Δ.Σ σας εύχονται
να περάσετε μια κατανυκτική Μεγάλη Εβδομάδα
και να έχετε ένα χαρούμενο και
ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ !!*

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1900

Πατριωτικό - Πολιτιστικό - Φιλανθρωπικό Σωματείο

3ης Σεπτεμβρίου 56

5ος Όροφος

10433 Αθήνα

Τηλ & Φαξ : 210 82 26 785

E-Mail : nisosyros@gmail.com

: nisosyros@synd.gr

Ιστοχώρος : www.synd.gr

Ηλεκτρονική Έκδοση

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Ενημερωτικό Περιοδικό

Έτος 21ο - Τεύχος 76

ΙΑΝ – ΦΕΒ – ΜΑΡ 2015

ISSN 2241 - 9497

Υπεύθυνος Έκδοσης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΦΙΑΣ

Πρόεδρος Συνδέσμου

Δημιουργία - Ενημέρωση Blog

Κώστας Ν. Παπαολίζος

Συνεργάτες παρόντος τεύχους αλφαβητικά

Μαίρη Καραμήτσου

Νινέττα Κοντογεώργη

Τάκης Κυριτσόπουλος

Στέλιος Παπουτσάς

Ανδρέας Γ. Πασσάς

Μαρία Ρώτα

Νίκος Σαλίβερρος

Γεώργιος Π. Σαρλής

Ελεονώρα Σαρρή

Ελένη Χατζίρη

Δακτυλογράφηση Κειμένων

Νινέττα Κοντογεώργη

Ελένη Ανδρικοπούλου

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα ενυπόγραφα *κείμενα* εκφράζουν τις προσωπικές και μόνο θέσεις των *συνεργατών* συγγραφέων τους και συνεπώς δεν απηχούν τις θέσεις του εντύπου μας, το οποίο όμως διατηρεί το δικαίωμα να τα τροποποιεί όταν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Φωτογραφία εξωφύλλου και Ευχών από την κ. Ελεονώρα Σαρρή

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ

Μια Σπουδαία Επέτειος!

από την Μαρία Ρώτα

180 χρόνια από την γέννηση ενός κορυφαίου Έλληνα και Συριανού, του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΙΚΕΛΑ.

Ερμούπολις 1835 - Κηφισιά 1908

Ο Δημήτριος Βικέλας, οραματιστής και φωτισμένος πνευματικός άνθρωπος ήταν ο πρωτότοκος γιος του Εμμανουήλ Βικέλα και της Σμαράγδας Μελά. Στο βιβλίο του

«Η ΖΩΗ ΜΟΥ» γράφει: «Εγεννήθην εις Ερμούπολιν την 15 Φεβρουαρίου 1835, εις την οικίαν του εκ μητρός παππού μου Γεωργίου Μελά, κειμένην επί της σήμερον πλατείας του Θεάτρου. Ήτο τότε μια των καλλιτέρων οικοδομών της Ερμουπόλεως, την οποίαν εκ του προχείρου εθεμελίωσαν οι κατά την επανάστασιν οι κατά την επανάστασιν προσφυγόντες εκεί εκ διαφόρων πόλεων, όπου ασφάλεια ζωής δεν υπήρχεν ενόσω οι Τούρκοι έσφαζαν και εξηνδραπόδιζαν. Οι πλείστοι των προσφύγων ήσαν εκ Χίου και εκ Ψαρών, ήλθαν όμως πολλοί εκ Σμύρνης και εκ Κωνσταντινουπόλεως. Εκείθεν, κατά την έναρξιν της Επαναστάσεως, έφυγαν και η πατρική και η μητρική μου οικογένεια...» Και συνεχίζει αναφερόμενος στις παιδικές αναμνήσεις του στο νησί της Σύρου. «...Εις Ερμούπολιν ο πάππος μου Γεώργιος Μελάς είχε διορισθή υπό του Κυβερνήτου πρόεδρος του νεωστί ιδρυθέντος Εμπορικού Δικαστηρίου, ο δε πατήρ μου είχε αρχίσει να εμπορεύεται ότε εμνηστεύθη την μητέρα μου... Ο γάμος ετελέσθη κατά το 1834. Ο πατήρ μου ήτο τότε 34 ετών, η μήτηρ μου 18 ετών. Ιδού υπό ποίους όρους είδα το φως εις την Ερμούπολιν. Αι παιδικαί αναμνήσεις και αι του μαθητικού μου βίου καθιστούν οπωσδήποτε προσφιλή δι εμέ την Σύραν...» Σε άλλη σελίδα του βιβλίου: «Η ΖΩΗ ΜΟΥ» ο Δημήτριος Βικέλας θυμάται και γράφει για το πατρικό του σπίτι στην Ερμούπολη: «... εν περίπου έτος μετά την γέννησίν μου ο πατήρ απέκτησεν νέαν οικίαν, κείμενη εις την οδόν την άγουσαν προς την Εκκλησίαν του Αγίου Νικολάου. Εκρέματο, τρόπο τινά, επί της θαλάσσης. Ότε ο άνεμος έπνεε δυνατός, ο αφρός των κυμάτων υψούτο μέχρι των παραθύρων της. Αι απέχουσai γραμμαί της Δήλου και της Μυκόνου έκλειαν απέναντι τον ορίζοντα. Η βοή της γαλάζιας θαλάσσης, η θέα και οι εικόνες που έζησα από αυτήν την οικίαν, τις ενθυμούμαι και συγκινούμαι...»

ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ

Ο μικρός Δημήτριος φοίτησε στο ιστορικό Γυμνάσιο Σύρου όπου παρακολούθησε τα μαθήματά του από καθηγητές σπουδαίους, που όπως έγραψε στο βιβλίο του: «τέτοιοι δάσκαλοι σπανίζουν». Γυμνασιάρχης ήταν τότε ο Σουρίας που διακρινόταν και για την μόρφωσή του και για την διδασκαλία του. Η μητέρα του Δημητρίου θέλησε να εγγραφεί ο γιός της και στο Ιδιωτικό Λύκειο Χρήστου Ευαγγελίδη. (Ήταν εκεί που σήμερα είναι το κτίριο του ΟΤΕ). Ο Ευαγγελίδης

παράλληλα με τη διδασκαλία των μαθημάτων, φρόντιζε να μάθουν οι νέοι να ζούν ηθική ζωή, να αθλούνται, να διδαχθούν μουσική, ποίηση και να έχουν ευγενική άμυλα. Συνεδίαζε ο Ευαγγελίδης στο Λύκειό του αγωγή και εκπαίδευση. Συμμαθητής του Βικέλα και «φιλολογικός συνεργάτης» ήταν ο Εμμανουήλ Ροΐδης. Έγιναν συντάκτες του εβδομαδιαίου περιοδικού «Λυκείου Μελίσσης» ασχολήθηκαν με ποίηση, θεατρικές παραστάσεις κ.α. Εντυπωσίαζαν οι φιλολογικές και ποιητικές τους δημιουργίες.

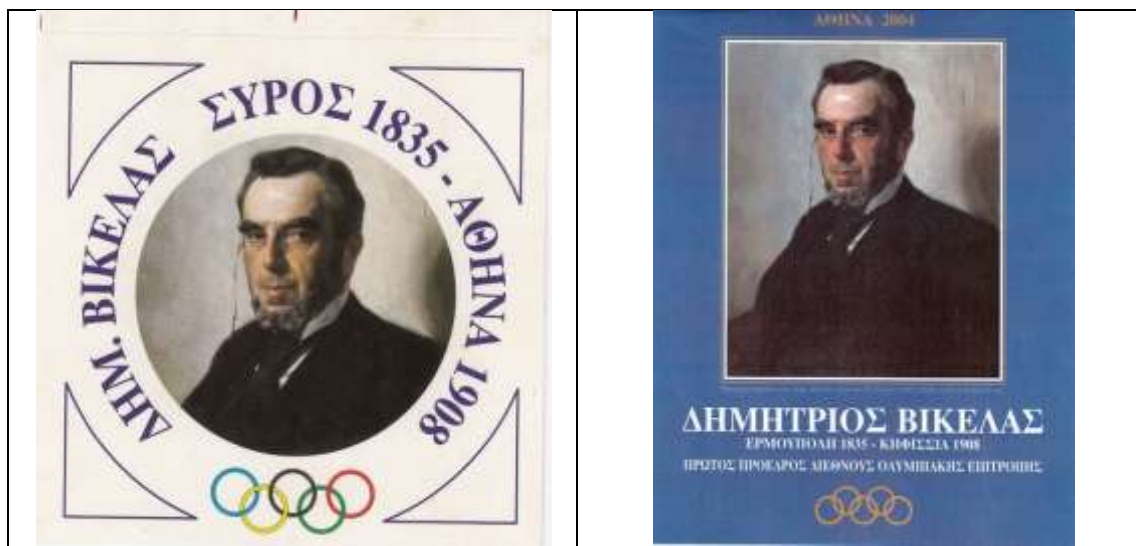
Λονδίνο 1852: Μετά το τέλος των σπουδών του, οι δύο θείοι του Βασίλειος και Λέων Μελάς (ο συγγραφέας του «Γεροστάθη»), τον κάλεσαν στο Λονδίνο. Οι δύο αδελφοί Μελά είχα δημιουργήσει επιτυχημένη εμπορικές επιχειρήσεις. Ο Δημήτριος άρχισε να εργάζεται στο εμπορικό γραφείο των θείων του και σύντομα προήχθη στην θέση του λογιστού. Εφιλοξενείτο στο σπίτι της οικογένειας Μελά, το οποίο βρισκόταν κοντά στο Βρετανικό Μουσείο. Παράλληλα με την εργασία του, ασχολήθηκε με την Γερμανική φιλολογία και αργότερα επιδόθηκε και στη μάθηση της Ιταλικής γλώσσας. Ο Βικέλας, αυτός ο σπουδαίος Έλληνας, γαλουχήθηκε πνευματικά στη Σύρο και ανδρώθηκε κοινωνικά και οικονομικά στο Λονδίνο, κοντά στους θείους του Βασίλειο και Λέοντα Μελά, όπου ως έμπορος υπηρέτησε τον «Κερδώο Ερμή».

Παρίσι: Αργότερα έφθασε στο Παρίσι, έμαθε την Γαλλική γλώσσα και εκεί είχε την λογοτεχνική του ανέλιξη, θητεύοντας στον «Λόγιο Ερμή». Ο Βικέλας συγκαταλέγεται ανάμεσα στους πρωτοπόρους της νεοελληνικής πεζογραφίας. Το σπουδαιότερο γνωστό διήγημά του, είναι το έργο «Λουκής Λάρας»! Τα θέματα αυτού του βιβλίου προέρχονται από την Ελληνική Επανάσταση του 1821 με αληθινές διηγήσεις ανθρώπων που σώθηκαν από το μαχαίρι του Τούρκου. Είχε μεγάλη απήχηση στο εξωτερικό και άσκησε μεγάλη επιρροή στις λογοτεχνικές εξελίξεις και διεργασίες στον Ελληνικό χώρο. Έγραψε επίσης σημαντικά απομνημονεύματα, όπως το βιβλίο: «Η ΖΩΗ ΜΟΥ» και άλλα μελετήματα όπως: «Από Νικοπόλεως εις Ολυμπίαν», «Περί Βυζαντινών», «Οι Έλληνες του Μεσαίωνα», «Ελληνικά διηγήματα» κ.α. Είναι πολλά τα κείμενα αφιερωμένα στον κορυφαίο πνευματικό άνδρα και μεγάλο ανθρωπιστή της Ελλάδας και της Ευρώπης που δημοσιεύθηκαν σε πολλές Ευρωπαϊκές και Ελληνικές εφημερίδες. Τα σχόλια επαινετικά.

Η κοινωφελής δράση του Βικέλα!!

Βοήθησε με όλες του τις δυνάμεις τον επαναστατικό αγώνα των Κρητών συγκεντρώνοντας και πολεμοφόδια και χρήματα. Σημαντική προσφορά του είναι η «Βικελαία βιβλιοθήκη» στο Ηράκλειο, όπου βραβεύθηκε από την Ακαδημία Αθηνών. Ένα μέρος της βιβλιοθήκης του φιλοξενείται και στην Δημοτική βιβλιοθήκη της Ερμούπολης. Πολλά φιλανθρωπικά ιδρύματα της χώρας μας οφείλουν την ύπαρξή τους στην δική του δράση. Με τη βοήθεια χορηγών ιδρύθηκαν, ο «Οίκος Τυφλών», η «Σεβαστοπούλειος Σχολή» και ένα σπουδαίο πνευματικό ίδρυμα της χώρας μας, όπως ο «Σύλλογος προς διάδοσιν ωφελίμων βιβλίων», που έως σήμερα είναι προσβάσιμη στους νέους που ζητούν την μόρφωση.

Στο επόμενο: Η ιδέα της αναβίωσης των Ολυμπιακών Αγώνων έγινε δεκτή με ενθουσιασμό παγκοσμίως! Η τέλεση των αγώνων στην Αθήνα ήταν έμπνευση και επαινετική προσπάθεια του Δημητρίου Βικέλα.

Οικία Γ. Μελά, όπου γεννήθηκε ο Δ. Βικέλας

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ

από την κ. Μαρία Ρώτα

Ερμούπολις 1835 - Κηφισιά 1908

«Ο Βικέλας υπήρξεν μια από τις ευγενέστερες και καθαρές μορφές του Ελληνισμού. Δεν σταμάτησε ούτε στιγμή να τοποθετεί πάνω από κάθε φροντίδα του τα εθνικά συμφέροντα. Ενσάρκωνε αυτόν τούτον τον Ελληνισμόν» Πιερ ντε Κουμπερτέν.

Η ιδέα και η απόφαση της αναβίωσης ή «ανασύστασης» των αρχαίων Ολυμπιακών αγώνων ανήκει σε μια ομάδα ανθρώπων μορφωμένων και νοσταλγών του ελληνικού παρελθόντος. Σ' αυτή την ομάδα συμμετείχε και ο Έλληνας και Συριανός Δημήτριος Βικέλας. Η Ευρώπη του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα δίνει την εικόνα του κόσμου που θαυμάζει το αρχαίο κάλλος, τον πολιτισμό και την κλασσική παιδεία της αρχαίας Ελλάδος. Ανεξάρτητα από τον συσχετισμό με μνημεία και αρχαιολογικούς τόπους, κατά καιρούς διάφορες χώρες και σε διαφορετικές εποχές, επεδίωξαν να ξαναζωντανέψουν την ιδέα του Ολυμπισμού.

Η πρωτοβουλία για την αθλητική ιδέα του Ολυμπισμού ανήκε σε έναν άνθρωπο τον Γάλλο βαρόνο Pierre de Coubertin. Γνώριζε πολύ καλά και είχε συνειδητοποιήσει πόσο πλούσια στοιχεία αγωγής προσέφερε η ολυμπιακή ιδέα. Οραματίστηκε την αναβίωση του θεσμού των Ολυμπιακών αγώνων και αφιέρωσε όλη του τη ζωή στην επιβολή του ολυμπισμού. Αυτή την ιδέα του, την παρουσίασε τον Νοέμβριο του 1892. Τότε, για πρώτη φορά ακούστηκε η συγκεκριμένη πρόταση για την αναβίωση των Ολυμπιακών αγώνων και διεδόθη σε Ευρωπαϊκές χώρες. Πολλοί ευρωπαίοι άκουσαν, ενθουσιάστηκαν και αποδέχθηκαν την πρόταση. Έγινε αίτημα των καιρών σε διεθνή κλίμακα και με ενθουσιασμό αρκετές χώρες ζήτησαν να γίνει η πρώτη συνάντηση ώστε να αποφασιστεί και επίσημα η αναβίωση - «ανασύσταση» των Ολυμπιακών αγώνων. Ήταν όμως απαραίτητο, δίκαιο και σωστό σ' ένα τέτοιο συνέδριο να συμμετέχει και η Ελλάδα.

Α' Διεθνές Συνέδριο για την αναβίωση Ολυμπιακών Αγώνων

Στις 23 Ιουνίου 1894, στη μεγάλη αίθουσα της Σορβόννης στη Γαλλία, έγινε το Α' Διεθνές Συνέδριο αντιπροσώπων αθλητικών οργανώσεων από 15 χώρες της Ευρώπης, αλλά και η Αμερική ήταν παρούσα. Ο P. de Coubertin επέτυχε ομόφωνη απόφαση για την αναβίωση του μεγάλου ιστορικού θεσμού των Ολυμπιακών Αγώνων και ζήτησε η πρώτη Ολυμπιάδα να γίνει στο Παρίσι το 1900.

Στο συνέδριο μετείχε και η Ελλάδα και την εκπροσωπούσε ο Έλληνας λόγιος Δημήτριος Βικέλας. Με δική του πρόταση, που έγινε ομόφωνα δεκτή από τους συνέδρους, αποφασίστηκε η τέλεση των πρώτων αγώνων να γίνει στην Αθήνα το 1896. Ο Βικέλας έπεισε τους εκπροσώπους των συλλόγων από πολλές χώρες της Ευρώπης και Αμερικής στοχεύοντας στον δεδομένο φιλελληνισμό τους και στον θαυμασμό τους για την αρχαία τέχνη. Σ' ένα μέρος της ομιλίας του τόνισε: ... Δεν

έχομεν τα μέσα να τελέσωμεν εορτάς μεγαλοπρεπείς, αλλά το εγκάρδιον της υποδοχής θα αναπληρώσει τας πολλές ελλείψεις μας. Δεν θα προσφέρομεν εις τους ξένους τας πολλές διασκεδάσεις αξίας της πειστώσεως, αλλά έχομεν να δείξωμεν τα μνημεία και τα ερείπια της αρχαιότητας και θα τους οδηγήσουμε εκεί, όπου οι αρχαίοι τελούσαν τους αγώνες τους, στα Ολύμπια, τα Ίσθμια, τους Δελφούς, την Νεμέαν...».

Η πρόταση του Βικέλα ψηφίστηκε με ενθουσιασμό γιατί όλοι οι σύνεδροι αποδέχθηκαν ότι οι νέοι Ολυμπιακοί αγώνες έπρεπε να ξαναρχίσουν την πορεία τους από την ίδια χώρα που τους είχε γεννήσει. Στην ίδια συνεδρίαση συστήθηκε η πρώτη Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή με Πρόεδρο τον Δημήτριο Βικέλα και γραμματέα τον P. de Coubertin. Οι δύο άνδρες είχαν άριστη σχέση και αλληλοεκτίμηση.

Με ενθουσιασμό ο οραματιστής Βικέλας έστειλε επιστολή στον Πρόεδρο του Πανελληνίου Γυμναστικού Συλλόγου Ι. Φωκιανό και μεταξύ άλλων έγραφε: «...Οι Ολυμπιακοί Αγώνες θα είναι ένας σύνδεσμος μεταξύ της Ελλάδος και της Ευρώπης». Και ένα χρόνο μετά, μιλώντας στους Έλληνες φοιτητές στο Παρίσι είπε: «... ευρέθη ευκαιρία δια την κατάταξιν ημών εις την Ευρωπαϊκήν ολομέλειαν». Αυτές οι φράσεις - κλειδιά αποκρυπτογραφούν το νόημα της εθνικής ευεργεσίας του Βικέλα. Ήταν έργο πατριωτικό και εθνοφελές η προσπάθεια του να βοηθήσει την μικρή και πτωχή τότε Ελλάδα. Δεν ήταν καθόλου εύκολο να αναλάβει αυτή η χώρα μια τόσο σημαντική διοργάνωση.

ΑΘΗΝΑ 1896

Ένα τόσο σπουδαίο διεθνές γεγονός, οι Ολυμπιακοί Αγώνες για την φτωχή Ελλάδα δεν ήταν εύκολη υπόθεση. Η ειδική επιτροπή διοργάνωσε εράνους τόσο στο εσωτερικό όσο και στους ομογενείς του εξωτερικού. Και... το σπουδαιότερο. Στάδιο δεν υπήρχε. Μια μεγάλη δωρεά του Γεωργίου Αβέρωφ, ο οποίος προσέφερε 920.000 χρυσές δραχμές, βοήθησε να γίνει η ανακατασκευή και αναμαρμάρωση του αρχαίου Παναθηναϊκού σταδίου. Τα σχέδια έγιναν από τον Τσίλλερ και αρχιτέκτονας ο Α. Μεταξάς.

Σημαντικοί πόροι εξασφαλίστηκαν και από την έκδοση των πρώτων στον κόσμο ολυμπιακών γραμματοσήμων που απέφερε 400.000 χρυσές δραχμές. Το 1896 ακούστηκε, για πρώτη φορά, ο Ολυμπιακός Ύμνος σε στίχους Κωστή Παλαμά και μουσική Σπύρου Σαμάρα.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ 1996

Ένα παγκόσμιο μήνυμα του τότε Προέδρου της ΔΟΕ Χουάν Αντόνιο Σάμαρανκ: «Ο Δημήτριος Βικέλας ήταν ένας ολοκληρωμένος συγγραφέας που η τύχη τον ενέπλεξε στο θέμα της αναβίωσης των Ολυμπιακών Αγώνων. Εκλεγείς ως μέλος της ΔΟΕ το 1894, ο Βικέλας έθεσε το διαμέρισμά του στη διάθεση των συναδέλφων του προκειμένου να πραγματοποιήσουν τις συνεδριάσεις τους στο Παρίσι. Τότε ο Βικέλας πρότεινε την Αθήνα να υποδεχθεί τους πρώτους Ολυμπιακούς Αγώνες το 1896 και το σχέδιό του ολοκληρώθηκε. Προσθέτω ότι κανείς δεν είχε καρδιά πιο ζεστή, διάθεση πιο γενναιόδωρη, αγάπη πιο πιστή και τόσο θαυμάσια προτερήματα που έκαναν τον Βικέλα πρότυπο πολίτου και

πρότυπο φίλου. Αυτές ήταν θέσεις του Βαρόνου Πιερ ντε Κουμπερτέν. Ο Βικέλας ήταν πρόεδρος της ΔΟΕ από το 1894 έως το 1896. Επιδόθηκε σε έργα εκπαιδευτικού χαρακτήρα και είμαι ευτυχής τώρα που η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή θέλησε να τιμήσει αυτόν τον σπουδαίο Έλληνα με το σημαντικό βιβλίο που αναφέρεται στην αφοσιωμένη δέσμευση του προς το Ολυμπιακό Ιδεώδες»

Η πρώτη Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή. Στο κέντρο ο Έλληνας Δ. Βικέλας και δεξιά του ο Βαρόνος Πιερ ντε Κουμπερτέν

Σύρος : Μικρό συνέδριο στην επέτειο Βικέλα ομιλήτρια η μικρή Έρη Γουτσίκα

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ

ΤΑΡΣΑΝΑΔΕΣ ΚΑΙ ΚΑΡΝΑΓΙΑ

Του Στέλιου Παπουτσά

Αν κάποιος διαβάσει το παρόν θέμα, ίσως διερωτηθεί γιατί ο γράφων το επέλεξε ή γιατί αυτή η πρεμούρα να ασχοληθεί με Ταρσανάδες και Καρνάγια, αντικείμενα και περιοχές, οι οποίες δεν καλύπτονται από ιστορική αίγλη, πολιτισμική παρακαταθήκη, (υπό τη στενή έννοια), αρχοντική προβολή ή εμφαντική μεγαλοπρέπεια.

Η απάντηση είναι ότι, για τον γράφοντα, αποτελούσαν μια ξεχωριστή γραμμή πλεύσης των νεανικών αναζητήσεων. Μια κάποια περίεργη αίσθηση. Χωρίς συγκεκριμένη στόχευση. Το αόριστο στην απεραντοσύνη της νεανικής ανησυχίας. Της ευαισθησιακής αποδοχής.

Και πιο γήινα, ίσως να οφείλετο στην ταπεινότητα και την ατμόσφαιρα του χώρου, όταν έπαιρνε τη δική της μορφή στην ώρα της δουλειάς. Στην οσμή του ξύλου, των ροκανιδιών, της πίσσας, της μπογιάς, του λούστρου, που σμίγουν με τις μυρωδιές της θάλασσας και του μουράγιου. Ίσως στα κτυπήματα των ξυλόπροκων, όταν συμπλέκονται με το ροκάνισμα του ξύλου σε ειδικό «κρεσέντο» και ακολουθούν εκείνο το άλλο, το παιχνιδιάρικο καλαφάτισμα.

Ίσως στη βοή των ξυλομαραγκών, των πισσαδώρων, των βαφένων και του μικρού τσούρμου που βοηθούν τα μαστάρια. Βοή από λόγια απλών ανθρώπων με τις ιδιαιτερότητες των λέξεων που απαιτεί η κάθε εργασία, καθώς αιωρούνται στον υπαίθρο χώρο. Κάτω από τον καυτό ήλιο, τη δροσερή ή ενοχλητική βροχή, τον άνεμο, την παγωνιά.

Μια χαρισματική εικόνα του μόχθου του σκαρώματος και του θαυμαστού αποτελέσματος. Της ασυνήθους μακρόχρονης δυναμικής και της διαχρονικής δημιουργικής τέχνης που εκπροσωπούσε το απώτερο και το ύστερο παρελθόν. Μα που μέχρι και σήμερα την εκπροσωπεί παραμένουσα αναλλοίωτη, σαν τέχνη με την ιδιάζουσα μορφή της εντυπωσιάζοντάς μας όπως και τότε. Διατηρούντες τη θαυμαστική αίσθηση και τη συναισθηματική σχέση.

Σε αυτήν τη σκηνική συνειρμική συνιστώσα, με την οποία, βέβαια, ουδεμία εμπειρία μας συνδέει, στρεφόμαστε από νοσταλγία και από συμπάθεια προς το είδος της, αλλά και από ένα συνεχές ενδιαφέρον. Έστω και ως αντικείμενο περιεργείας για τα μυστικά που κρύβει. Σε μια διαδρομή στους θαυμαστούς χώρους που τη συνιστούν, στους Ταρσανάδες (λέξη Τούρκικη: tersna, -ελλην.νεώριο) και τα Καρνάγια (λέξη από την λατινική carena). Και προσπαθείς να ανοίξεις ένα παράθυρο, φέρνοντας φως στα άδυτα. Για να αντλήσεις τρόπους, όρους, τακτικές, μορφές, από την τελετουργική ακολουθία τους, προσεγγίζοντας το επιθυμητό.

Και εισερχόμενος στο χώρο της δουλειάς και της δημιουργίας, τότε οι εντυπώσεις σου, αισθητικές και ψυχικές, αμβλύνονται αναζητώντας κρύφια παραστάσεις. Κάποια παρομοίωση σε προσεγγίζει με ένα υπαίθριο θέατρο αρχαίας τραγωδίας, με το πλήθος των πρωταγωνιστών και των κομπάρσων, να αποδίδουν με συνέπεια και προσοχή το ρόλο τους. Και εσύ ως θεατής, νιώθεις τις ανησυχίες σου και την πνευματική προσπάθεια προσαρμογής και γνωριμίας. Ως άλλος μαθητευόμενος.

Σε αυτή την διάρκεια γνωριμίας, βλέπεις πράγματα θαυμαστά και ακούς λέξεις που έρχονται από το παρελθόν, τινές των οποίων είναι εντυπωσιακές για την απλότητά ή την δυσνόητά τους. Γεωμετρικοί κώδικες στηριζόμενοι στην Ευκλείδεια Γεωμετρία, Βενετσιάνικη ναυπηγική, Βυζαντινή παράδοση, Αιγαιοπελαγίτικη παράδοση. Σχεδιασμοί πάνω στη «Σάλα», «Μισομόδελα» της μισής «Γάστρας, «Χάραγμα» και «Σκαρίφημα», και άλλα τέτοια παράξενα για τους μη ειδήμονες. Για να ακολουθήσουν τα «Σκαρώματα», η ξυλεία «τικ», η Τρόπιδα πάνω στη ναυπηγική «Κλίνη», κάτι σαν θεμέλιο της κατασκευής, όπου θα προσαρμοστούν τα «ποδόσταμα», το πλωριό και το πρυμναίο, τα δοκάρια του σκελετού και το «πέτσωμα» και το «σταύρωμα» των σανίδων, το «καλαφάτισμα», το «πισσάρισμα». Λέξεις παραδοσιακές, που σε οδηγούν στο τελείωμα. Με τη βαφή, τις φανταχτερές ή απλές προσθήκες του καταστρώματος, ανάλογα με το μεράκι του ναυπηγού και τα χρήματα του πλοιοκτήτη. Και κάπου κατάπλωρα θα γραφεί και το μικρό όνομα του πλοίου, που είναι συνήθως, όνομα γυναίκας. Εκεί όπου όλοι επιστρέφουμε.

Για να φτάσουμε στην ποθητή ημέρα της «καθέλκυσης» με τον πανηγυρικό χαρακτήρα της, τις ευχές των εκτελεστών και παρευρισκομένων, τα κεράσματα.

Και ιδού, τα «σκαριά», πλεούμενα πλέον, θα τα αγκαλιάσει η θάλασσα, για να τα υιοθετήσει παιδιά της. Ανήκουν σε μια από τις δύο οικογένειες, στα «Οξύπρυμνα» (πρύμνη και πλώρη σε οξεία γραμμή) ή στα «Αβακωτά» (με αβακωτή ή στρογγυλεμένη την πρύμνη), αλλά και στο χαρακτηριστικό είδος του καθενός, με την εμφαντική ονοματολογία του. Καραβόσκαρο, Τρεχαντήρι, Πέραμα, Τράτα, Σακολέβα, κ.ά. Και ακόμη πιο παλαιά, όπως το Μπρίκι, τη Μπομπάρδα, την Πολάκα και άλλα περίτεχνα της ιστιοφόρου ναυσιπλοΐας. Εκείνα που πλέανε σε τόπους μακρινούς και ενώνανε τους ανθρώπους. Πλοία ξύλινα, υπερμεγέθη, που με το πέρασμα του χρόνου όλο και περιορίζονται αριθμητικά και ως προς το είδος τους, αν δεν έχουν χαθεί στο χρόνο. Για να δώσουν τη θέση τους στις νέες φόρμες του σιδήρου, του αλουμινίου, του πλαστικού και άλλων χημικών συνθέσεων της νεοπλουτίστης κατασκευής.

Όμως τα βήματά μας μάς οδηγούν, από τους Ταρσανάδες, στα Καρνάγια όπου η ζωή είναι διαφορετική. Ο βιοπορισμός πιο χαμηλός, ο χώρος μικρότερος, η τέχνη πιο απλή. ΟΙ εργασίες, περιορίζονται κυρίως στην περιοχή περί την Τρόπιδα (Καρένα), από όπου παίρνουν και την ονομασία τους. «Καρναγιάρισμα». Έχουν σχέση με τα ύφαλα του σκάφους και είναι εργασίες συντήρησης και

ανανέωσης της ασφαλούς πλεύσης. Δεν αποκλείεται και η κατασκευή μικρών σκαφών, όπως βάρκες και μικροκάϊκα.

Όμως, και εδώ οι εντυπώσεις έχουν το βάρος τους. Τα συναισθήματα τροφοδοτούνται από την αισθητική του περιβάλλοντος. Οι εργαζόμενοι διατηρούν την απλότητά τους και το μεράκι της δουλειάς. Ευχάριστοι, φιλικοί, εκπέμπουν την αίσθηση ότι συνυπάρχουν με το αντικείμενο της δουλειάς τους. Το χαϊδεύουν, το μακιγιάρουν, ψηλαφούν την κάθε λεπτομέρεια, διορθώνουν την κάθε ασκήμια του.

Και όλα αυτά, τα θαυμαστά και ξεχωριστά, συμβαίνουν εκεί όπου οι μύστες και των δύο αδελφών χώρων, λειτουργούν κάτω από το ουράνιο φως και τη συντροφιά της θάλασσας, φέρνοντας σε επαφή τα πρωτογενή στοιχεία της φύσης. Εικόνα συναρπαστική στην ιδιομορφία της.

Η επίσκεψή μας στο χώρο της δουλειάς φαίνεται να παίρνει τέλος. Η απειρία μας δεν μας επέτρεψε να εμβαθύνουμε περισσότερο στα μυστικά που κατέχουν οι ναυπηγοί, οι ξυλομαραγκοί και οι άλλοι τεχνίτες. Είναι οι ίδιοι τεχνουργοί, που έρχονται από το μακρινό παρελθόν και συνεχίζουν μέχρι και σήμερα δημιουργώντας θαυμαστά έργα τέχνης με μεράκι και αφοσίωση.

Όμως, θα συνιστούσε παράλειψή του γράφοντος, η μη αναφορά, έστω δι'ολίγων, στο ιστορικό των τοπικών μας κέντρων ναυπήγησης. Τούτο δε καθόσον, η Ερμούπολη από της συστάσεώς της, απετέλεσε μια ισχυρή ναυπηγική μονάδα τροφοδοτούσα πανελληνίως την ναυσιπλοΐα της με σκάφη βαριά και μεγάλοςχημα. Πλοία του εφοπλιστικού εμπορίου, του οποίου άλλωστε η Ερμούπολη, την τότε εποχή, ήταν κραταιά. Στον ίδιο χώρο, στο σημερινό, σε περιορισμένη μορφή και έκταση, όπου εξακολουθητικώς παράγεται έργο θαυμαστό. Ας το επιχειρήσουμε λοιπόν προς ολοκλήρωση του παρόντος.

Αρχικώς, από ό,τι διαβάζουμε, περί το έτος 1823, ως πρώτη φάση δημιουργίας επισκευοναυπηγικής και ναυπηγικής, χρησιμοποιήθηκε η έκταση που κάλυπτε την παραλιακή ζώνη από το τότε ιχθυοπωλείο μέχρι και την εκβολή του χειμάρρου της «Λαλακιάς, (θέση Άμμος), όπου αργότερα κτίστηκε το εργοστάσιο της Ηλεκτρικής Εταιρίας. Στη θέση αυτή υπήρξε πρωτογενής μορφή επισκευής σκαφών και ναυπήγησης. Για την ανέλκυση και καθέλκυση των σκαφών χρησιμοποιήθηκαν ξύλινες εσχάρες, τα επιλεγόμενα «βάζια».

Αργότερα, η ναυπηγική αυτή μονάδα, μετατοπίστηκε στη σημερινή θέση «Καρνάγιο» και ακόμη αργότερα στην σημερινή θέση «Ταρσανά».

Με τον καιρό ο Ταρσανάς (υπό τη γενική έννοια του όρου) της Σύρου, έπαιρνε μεγάλες διαστάσεις, όπου άρχισε και η κατασκευή σκαφών όλων των τύπων και όλων των μεγεθών. Βρίκια, Τσερνίκια, Κότερα, Γολέτες, Σακολέτες, Σακολεύες, Τρεχαντήρια, Βομβάρδες. Συνήθως οι караβοκύρηδες ήσαν συμμετοχοί στα κατασκευαζόμενα, με ποσοστά κυμαινόμενα. π.χ.8/16,4/16, 3/16, 1/16.

Αναφέρεται ότι το έτος 1835, εργάζονταν στο Ταρσανά (και το Καρνάγιο), 2000 άτομα. Γνώστες της τέχνης. Πασίγνωστοι δια την εμπειρία τους.

Στα σχετικά Αρχεία του Κράτους, συναντάμε τους περίφημους ναυπηγοξυλουργούς, Παντελή Μάσκα, Λεωνή Βασιλικό, Νικόλα Παγίδα, Ευστράτιο Σωτηράκη, Παναγιώτη Καρακωνσταντή, Νικ. Σαντοριναίο, Κων/νο Ζέπο, Ιωάννη Σέχα, Ιωάννη Κουφουδάκη, Καλημέρη, Κορέσση, ονόματα που έγραψαν με την τέχνη τους ιστορία σ' αυτούς τους ναυπηγικούς χώρους. Μία έκπληξη προκάλεσε η κατασκευή, μεγάλου για την εποχή, του ιστιοφόρου «Αργώ», της οικογενείας Βάτη, που ξεπέρασε τις δυνατότητες του ναυπηγείου.

Δια την κάλυψη των αυξημένων παραγγελιών, το έτος 1861, δημιουργείται «Νέο Ναυπηγείο», από τη θέση Σφαγείων και νότια. Συστήνεται Συμμετοχική Εταιρία προς εκμετάλλευση του χώρου, στην οποία ως κύριοι μέτοχοι, φέρονται ο Δήμος Ερμούπολεως, Γ. Πρώιος, Σ. Πρώιος, Δ. Λέστος. Ε. Ζερβουδάκης. Β. Βίλιος, Θ.Σκάσης.

Περαιτέρω, παραχωρείται νέα θαλάσσια και χερσαία περιοχή και το έτος 1863, κατελάμβανε την μέχρι του παλαιού Βυρσοδεψείου Καλουτά - Παπαδάμ έκταση. Ένδειξη του επιχειρησιακού μεγέθους.

Η μεγάλη αυτή έκταση αργότερα περιορίστηκε αισθητώς, ενώ το μεγαλύτερο μέρος της κάλυψε άλλες Δημοτικές ή Κρατικές ανάγκες.

Με τον καιρό, η ξυλοναυπηγική παρεχώρησε τη θέση της, στο δημιουργηθέν για σιδηρά πλοία, γειτονικό «Νεώριο».

Αυτά τα ολίγα, δια να μη κάνουμε κατάχρηση του φιλοξενούμενου χώρου.

Συμπληρώνοντας την περιήγησή μας, χαρτογραφούμε τις σημερινές ναυπηγικές μονάδες, που έρχονται από το παρελθόν. Στο μεν αρχικό «Καρνάγιο» λειτουργούν μικρές επιχειρήσεις σε λίαν περιορισμένη έκταση και μικρές εξ ανάγκης αποδόσεις,. Στο δε τωρινό «Ταρσανά», σε περιορισμένο χώρο, έναντι του αρχικού, εξακολουθούν να λειτουργούν σημαντικές επισκευαστικές και κατασκευαστικές μονάδες με προφανή προσαρμογή και προς νέες τεχνικές. Έτσι, με ιδιαίτερη ικανοποίηση, θα μπορούσε κανείς να παρατηρήσει, ότι οι προοπτικές είναι ευσίωνες.

Και για να επανέλθουμε και στον ρομαντισμό μας, οι σημερινές τοποθεσίες του Καρνάγιου και του Ταρσανά, πέραν του βασικού τους λειτουργήματος, συνιστούν έναν θαυμάσιο τόπο περιπάτου και στοχασμού ή και ευχάριστης εστίασης. Κι' ακόμη, η παρουσία μας εκεί, μας υπενθυμίζει την συγγένειά μας με το παρελθόν της Πολιτείας μας, σε μορφές, όπως αυτές του Θέματος μας, οι οποίες δεν πρέπει να χαθούν στο βαθύ χρόνο. Εκεί, όπου άλλες δυστυχώς παρασύρθηκαν.

Σημείωση. Το παρόν θέμα βασίστηκε στο ανέκδοτο βιβλίο του γράφοντος «ΤΑ ΠΛΟΙΑ ΜΙΛΟΥΝ ΜΕ ΤΗ ΣΙΩΠΗ ΤΟΥΣ», η έκδοση του οποίου, δια συγκυριακούς λόγους, δεν έχει καταστεί ακόμη δυνατή.

Όπως και στο οικείο θέμα αναπτύσσεται, η Σύρος καθ' όλη τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνας και στις αρχές του 20^{ου} απετέλεσε το σημαντικότερο ναυπηγικό κέντρο του Αιγαίου και από τα ονομαστά της Ανατολικής Μεσογείου. Η φωτογραφία μας ανατρέπει στον Ταρσανά της Σύρου στη περίοδο του 20^{ου} αιώνα, κατά την κατασκευή δύο ξύλινων σκαφών, ενός «Περάματος» και ενός «Καραβόρκαρου», σε δύο φάσεις των επί μέρους εργασιών.

Διακοπές με τη μπιρίμπα (Διήγημα)

Της Μαίρης Καραμήτσου

Στα παιχνίδια της τράπουλας –όταν δεν παίζονται με χρήματα- κερδίσεις ή χάσεις, δεν έχει διαφορά. Εκείνο που έχει αξία είναι η ευκαιρία που έφερε τέσσερις ανθρώπους πολύ κοντά, ακόμη κι ανθρώπους χωρίς πολλά κοινά μεταξύ τους κι έκανε το χρόνο της ανίας να ξεγλιστρήσει. Μετράει κι η ψυχική ευφορία που πετά πάνω από υλικά αγαθά και πέρα από τα σύνορα της λύπης. Έπαθλο είναι η ίδια η μπιρίμπα. Γι αυτό πήρε τη θέση της κι αυτή –την καλύτερη μπορώ να πω-, ανάμεσα στις ώρες της αναψυχής μου, τις διακοπές εκείνες...

Όταν παίρνεις ένα χαρτί από το σωρό, είναι η ευκαιρία που σου παρουσιάζεται στη ζωή. Την αρπάζεις και την προσέχεις σαν τα μάτια σου ή την αφήνεις να φύγει μες' απ' τα χέρια σου τρέχοντας πίσω από μια άλλη τύχη με φρούδες ελπίδες πως τώρα κάνεις τη σωστή επιλογή. Εκεί είναι που χρειάζεται η υποτιθέμενη διορατικότητα κι η διαίσθηση για το αποτέλεσμα. Στη ζωή!

Άλλοτε ψάχνεις ώρα να βρεις ένα καλό χαρτί, κι άλλοτε ψάχνεις καιρό κι αγωνιάς να αποκτήσεις ένα εφόδιο για τη ζωή ή να βρεις ένα καλό σύντροφο. Το βρίσκεις επιτέλους ύστερα από αναμονή και θυσίες και βλέπεις ότι δεν μπορείς να το χρησιμοποιήσεις πλέον. Ευκαιρίες πέρασαν στο μεταξύ μες' απ' τα χέρια σου και τις αγνότητες. Δεν τις εκτίμησες. Και τώρα μένεις μ' αυτό που βρήκες ή δε βρήκες και είσαι παντελώς γυμνός.

Κάποιος έχει μαζέψει κάτω από τα μάτια μας χίλια μύρια και με χίλιους τρόπους τις σειρές που ήθελε, τα πλούτη του! Ενώ εσύ που πας με το σταυρό στο χέρι και με το φόβο για τη λάθος κίνηση, δεν μπόρεσες να κάνεις οικονομίες, να

βάλεις στην πάντα τίποτε... Αργά το σκέφτηκες ότι δεν έκανες, όταν έπρεπε, ακροβολισμούς και σάλτα. Τώρα τι θ' απογίνεις; Η τύχη βοηθάει συνήθως τους τολμηρούς και το ρίσκο είναι συστατικό της επιτυχίας. Όποιος ρισκάρει, μπορεί να κερδίσει, όποιος φοβάται, δε θα κερδίσει ποτέ. Αλλά και τι δεν είναι ρίσκο στη ζωή μας; Μήπως δεν είναι το εμπόριο, η πολιτική, ο γάμος;

Η τράπουλα στις διακοπές, είναι η δουλειά του απομεσήμερου. Όχι, με χρήματα δεν έπαιζαν πουθενά. Χρήματα με τη φαντασία τους κέρδιζαν κι έχαναν όλοι. Με την ευκαιρία είδα ότι εκείνος που μαθήτευσε στην κοινωνία των επαγγελματιών, έχει όλα τα προσόντα για να κερδίσει στα χαρτιά. Ξέρει να αποταμιεύει, να κρύβει τη σκέψη του, να παραπλανά τους άλλους. Μπορεί να επιστρατεύει κιόλας όποια πανουργία, αρκεί να το επιτρέπει ο «νόμος», να είναι δηλαδή θεμιτή ή... να μη τον αντιληφθούν. Άλλος παίρνει αποφάσεις γρήγορα, για να προλάβει μια θέση στο λεωφορείο, στην ανάγκη τσαλαπατώντας κι ας μην τον πιέζει ο χρόνος. Η διαφοροποίηση στη συμπεριφορά, αν λάβουμε υπόψη και την τυπική ευγένεια, εξαρτάται από την ψυχική ιδιαιτερότητα του καθενός. Ανυποψίαστοι στο παιχνίδι εκδηλώνουμε τον ψυχισμό μας, το θεμέλιο της ζωής μας. Βγάζουμε τα απωθημένα μας, τα παιδικά τραύματα, όπως δεν τα εκδηλώνουμε στη ζωή.

Ανελέητες δοσοληψίες δίνουν και παίρνουν, σκληροί αγώνες για την προβολή του εγώ. Ματιές που καίνε δίνουν εντολές στο συνέταιρο απέναντι για να πάρει τη φωτιά αμέσως. Αν δεν την πάρει εκείνος αμέσως, μπορεί να τον σχολάσει ο από εδώ.. Και πάνω στην κάψα της υπεροχής, έρχεται η απληστία για μεγαλύτερα κέρδη. Φεύ! Πρέπει να ξέρει κι εδώ κανείς –όπως και στη ζωή- πού να σταματήσει, γιατί η πλεονεξία πληρώνεται. Δυστυχία και παγωμάρα ακολουθεί. Κι είναι χαρακτηριστικό που ο καθένας αποδέχεται τη νίκη ή την ήττα του με το δικό του διαφορετικό τρόπο.

Άλλος, με τον αέρα του επιτυχημένου, σκορπίζει την αλαζονεία του στο τραπέζι. Τον βοηθούν η αυτοπεποίθησή του κι οι απανωτές επιτυχίες, όμως, στο τέλος, αυτά του παίρνουν το μυαλό, τον ναρκώνουν μέχρι που μαθαίνουν οι άλλοι να αγρυπνούν και να τον πιάνουν στον ύπνο.

Ίσως και είναι αλήθεια ότι η ζωή μας είναι υποχείριο της θεωρίας των πιθανοτήτων και του χάους...

Ήταν μια εξαίσια βραδιά εκείνη που μας ένωσε με δυο καινούριους φίλους και μια μπιρίμπα για πάντα. Είχαν προηγηθεί εκλεκτά τερψιγλωτίδια με κρασί και σαλάτες στο εξοχικό τους. Τέσσερις άνθρωποι –δυο ζευγάρια- συναντηθήκαμε για τη χαρά της συντροφιάς και επικοινωνίας. Δυο άντρες μαζί, αντιμέτωποι δύο γυναικών. Το παιχνίδι είχε προχωρήσει πολύ και, σε κάποια φάση προς το τέλος, όπως οι δρομείς μιας κούρσας, βάζαμε τα δυνατά μας και θα τα δίναμε όλα για το τελικό προσπέρασμα. Ένα χαρτί, ένα εξάρι, ένα οποιοδήποτε εξάρι, θα έδινε σε μας, τις γυναίκες, την τελική νίκη. Από την άλλη μεριά πάλι, ένα εξάρι σπαθί θα έδινε τη νίκη σ' εκείνους. Και να που μας το έβαλε στο τραπέζι αυτό το εξάρι, όχι η τύχη αλλά, ο αντίπαλός μας. Ένα απρόβλεπτο έξι σπαθί! Ήταν δική μας η νίκη πια! Έκανα συγκινημένη να το πάρω, αλλά... με σταμάτησε ο φίλος που το έριξε.

“Όχι!», φώναξε, «Έκανα λάθος. Μας χρειαζόταν!»

«Όμως το έριξες!»

«Ήταν κίνηση ασυνείδητη. Το βλέπετε!»

Το βλέπαμε κι εμείς πως δεν είχαμε δίκιο να το πάρουμε, αλλά κι η ολυμπιονίκης -τότε!- πήρε το μετάλλιο, επειδή σκόνταψε η άλλη στα εμπόδια. Κι ο δικαστής παραμερίζει το δίκαιο, όταν υπάρχει ανώτερη βία... Δίλημμα σοβαρό για νίκη ή συνείδηση κι οι αντίπαλοί μας ήταν οι σύζυγοί μας, αλλά η μπιρίμπα δεν είχε σχέση με τα συζυγικά τους δικαιώματα. Ήμασταν ανένδοτες.

«Ξέρετε», λέει ο φίλος, «εμείς θέλουμε **αυτό** το εξάρι κι εσείς θέλετε ένα οποιοδήποτε εξάρι. Προτείνω να κάνουμε ανταλλαγή. Να σας δώσω ένα άλλο εξάρι που κατέχω αντί γι αυτό το εξάρι σπαθί! Τι λέτε;»

«Σύμφωνοι!», είπε η συνέταιρός μου, συμφώνησα κι εγώ για μια συναλλαγή έξω από τα συμβατικά. Ήταν η διέξοδός μας. Και στο τέλος βρέθηκε να κατέχουμε –εκείνοι κι εμείς- τις ίδιες μονάδες ακριβώς. Ήταν απίστευτο εκείνο το αποτέλεσμα όσο και ο συμβιβασμός! Ένα αυθόρμητο γέλιο αναπήδησε αυθόρμητα και αναπηδά στην καρδιά μας ακόμη, κάθε φορά που το φέρνει η θύμηση. Έτσι άρχισε μια δυνατή φιλία. Καμιά φορά, της θεωρίας των πιθανοτήτων παίζει σημαντικότερο ρόλο η διάθεση για προσφορά, που εγγυάται και την επιτυχία μας στη ζωή.

Μια ευγενική ψυχή μπορεί να εξυψώνει κι αυτό το χαρτοπαίγνιο ακόμη...

ΑΓΙΟΙ – ΠΡΟΣΤΑΤΕΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΜΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Γεωργίου Π. Σαρλή

Στη μακραίωνη ιστορία του λαού μας η εορτή ήταν ημέρα αφιερωμένη στη λατρεία ή στον πανηγυρισμό κάποιου σημαντικού γεγονότος.

Οι αρχαίοι Έλληνες με βαθιές τις ρίζες της λατρείας είχαν πολλές θρησκευτικές και εθνικές εορτές. Οι Ιουδαίοι τηρούσαν και αυτοί τις δικές τους, στις οποίες μετείχαν και πολλοί χριστιανοί. Επίσης στη Ρώμη, υπήρχαν οικογενειακές και δημόσιες εορτές αφιερωμένες στους θεούς και στους αυτοκράτορες.

Μετά όμως την επικράτηση του χριστιανισμού και κατά τον 4^ο αιώνα που ορίστηκαν οι εορτές προς τιμήν του Χριστού, προστέθηκαν και εκείνες της Παναγίας με τα συμβολικού ή πραγματικού χαρακτήρα προσωνύμιά της, καθώς

και οι εορτές των αγίων. Και βέβαια, σκοπός της καθιέρωσης όλων των εορτών, εκτός της προσέλευσης των πιστών στην εκκλησία, ήταν η πλήρωση του ψυχικού κενού που δημιουργεί στον άνθρωπο η άγונה και πεζή καθημερινότητα. Δηλαδή, ικανοποιούνταν με αυτόν τον τρόπο μία από τις βασικότερες πνευματικές ανάγκες της ανθρωπίνης συμβίωσης.

Με την πάροδο των χρόνων, οι εορτές αυτές συνδέθηκαν με διάφορες λατρευτικές συνήθειες και δοξασίες, οι οποίες κρατούσαν από τη μακρινή αρχαιότητα και δεν είχαν καμιά σχέση με το δόγμα του χριστιανισμού. Όμως τελικά η Εκκλησία, άλλες ανέχθηκε να τελούνται και άλλες τις δέχθηκε, αφού τους προσέδωσε πνευματικούς συμβολισμούς. Οπότε, συνεχίζεται απaráλλακτα η παλιά συνήθεια απονομής λατρευτικών τιμών και στους αγίους, στις υπερκόσμιες, αυτοτελείς και θείες αυτές δυνάμεις, που η αδυναμία του ανθρώπου τον ωθεί, στις δύσκολες στιγμές, να προσφεύγει ζητώντας παρηγοριά και προστασία.

Ωστόσο, η λαϊκή ευλάβεια αποδίδει ξεχωριστές τιμές σε ορισμένους αγίους, επειδή πιστεύει ότι έχουν θαυματουργικές ή από το όνομά τους και την παρετυμολογία του, θεραπευτικές και μετεωρολογικές ιδιότητες.

Έτσι οι γεωργοί μας, θεωρούν και πιστεύουν ότι κάποιοι άγιοι προστατεύουν τους κήπους, τα χωράφια, τις σπορές και τους καρπούς από τα έντονα φυσικά φαινόμενα και τις αγροκαλλιέργειες από τους φυτοπαθογόνους οργανισμούς. Επίσης οι κτηνοτρόφοι και οι βοσκοί μας, θεωρούν και ευλαβούνται αγίους που προστατεύουν τα οικόσιτα και κοπαδιαστά ζώα από την επιβουλή των άγριων σαρκοβόρων και από τις ζωνόσους. Ακόμη, τιμούνται από γεωργούς και βοσκούς άγιοι που πριν από την αγιοσύνη τους δούλευαν στα χωράφια, καθώς και άγιοι που ως απόδειξη της αγιοσύνης τους όχι μόνον αγαπούσαν και προστάτευαν τα ζώα, αλλά και προστατεύονταν από τα θηρία.

Ας παραθέσουμε λοιπόν μερικούς αγίους, κοσμήματα του Συναξαρίου, που εορτάζουν από την αρχή έως το τέλος του χρόνου και προστατεύουν τη γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή των ακάματων εργατών της ελληνικής υπαίθρου.

Ο **Άγιος Τρύφωνας** (Τρύφων, Τρίφος) ήταν φτωχός και σε νεαρή ηλικία έβοσκε χήνες. Προστατεύει τους αμπελώνες και τους αγρούς από τα τρωκτικά, τις ακρίδες και τα ερπετά. Την ημέρα της εορτής του, που εορτάζουν οι καλλιεργητές (αμπελουργοί, κηπουροί και γεωργοί), διαβάζονται ευχές και εξορκισμοί στα αμπέλια, τους κήπους και τα χωράφια, ραντίζονται με αγιασμό, ενώ αποφεύγονται τα κλαδέματα. Στη Μακεδονία τον αποκαλούν Αϊ-Τρίφυλλα, επειδή βοηθάει στη βλάστηση του τριφυλλιού. Στην εικονογραφία εμφανίζεται με κλαδευτήρι ή με καρπούς αμπελιού (1 Φεβρουαρίου).

Η **Υπαπαντή** (Αποπαντή) ή **Υπακοή** (Πακουή, Πακού) σε ανάμνηση της υποδοχής του Χριστού στο Ναό των Ιεροσολύμων και του καθαρισμού της Παναγίας είναι η αρχαιότερη δεσποτική εορτή της Εκκλησίας. Στην Κρήτη την έχουν προστάτιδα οι μυλωνάδες (Μυλιαργούσα), όπως και σε πολλά μέρη της Ελλάδας την τηρούν αργία οι γεωργοί για να προστατεύει τις καλλιέργειές τους από τις χαλαζοπτώσεις. Επίσης, την ημέρα αυτή μαντεύουν τον καιρό και οι πιστοί προσκομίζουν σιτάρι για ευλογία στις εκκλησίες (2 Φεβρουαρίου).

Ο **Άγιος Βλάσιος** διετέλεσε Επίσκοπος Σεβαστείας, άσκησε την ιατρική του επιστήμη χωρίς να αμείβεται και είχε τη δύναμη να εξημερώνει τα ζώα. Θεωρείται προστάτης της βλαστήσεως και οι βοσκοί τον τιμούν, επειδή απομακρύνει τους λύκους και τα τσακάλια από τα κοπάδια τους. Ανήμερα της εορτής του οι πιστοί

του προσφέρουν λάδι, κερί ή λιβάνι, οι κτηνοτρόφοι δεν τυροκομούν και οι γεωργοί δεν φορτώνουν τα ζώα (11 Φεβρουαρίου).

Ο **Άγιος Πολύκαρπος** Επίσκοπος Σμύρνης υπήρξε μαθητής του Ευαγγελιστή Ιωάννη. Το όνομά του στη λαϊκή ετυμολογία συγχέεται με την πολυκαρπία. Έτσι οι γεωργοί πιστεύουν πως οτιδήποτε φυτέψουν ανήμερα της εορτής του, θα δώσει πολλούς καρπούς (23 Φεβρουαρίου).

Ο **Άγιος Γεώργιος** διέπρεψε στη λεγεώνα των Ανίκητων του ρωμαϊκού στρατού και είχε λάβει τον τίτλο του στρατιωτικού διοικητή επαρχίας (Tribunus). Η μνήμη του είναι πανελλήνια, θεωρείται δεύτερη Λαμπρή και όταν συμπέσει με τη Σαρακοστή εορτάζεται τη Δευτέρα του Πάσχα. Πάμπολλοι ενοριακοί μας ναοί τιμώνται στο όνομά του, όπως αμέτρητα είναι τα αναφερόμενα σε αυτόν δημόδια τραγούδια, κάλαντα, μύθοι, έθιμα, παροιμίες και πανηγύρια της παράδοσής μας.

Η εικόνα του κοσμεί, από την εποχή του Βυζαντίου, πολεμικές σημαίες, λάβαρα, νομίσματα και ως προστάτης του Πεζικού μας τις σημαίες των συνταγμάτων του. Επίσης είναι προστάτης των ακριτών, ιπποτών, ξενιτεμένων, κοριτσιών, βοσκών, πόλεων και περιοχών της Ευρώπης και του βρετανικού στέμματος. Ακόμη, οι Τούρκοι τον θεωρούν άγιό τους και τον τιμούν ως προστάτη της γης και των βοσκών.

Ωστόσο και οι κτηνοτρόφοι μας (Σαρακατσάνοι κ.ά.) τον θεωρούν προστάτη τους, επειδή η εορτή του συμπίπτει με τη μετακίνηση των κοπαδιών από τα χειμαδιά προς τα οροπέδια (θήρετρα). Ομοίως οι γεωργοί, που κάνουν την ίδια εποχή τις μισθώσεις και τα συμβόλαια των κτημάτων τους. Επιπλέον την εορτή του την θεωρούσαν ορόσημο οι νησιωτικοί πληθυσμοί που υπέφεραν από λειψυδρία, καθώς και οι ψαράδες που την τιμούσαν με πανηγύρι αφιερώνοντάς του την καλή ψαριά, όπως στην Πάρο και αλλαχού.

Τέλος, στην εικονογραφία απεικονίζεται ως έφιππος στρατηλάτης να σκοτώνει το δράκο ή να έχει στα νώτα του αλόγου του το ένα από τα τρία παιδιά που λύτρωσε από την αιχμαλωσία και συγκεκριμένα εκείνο από τη Μυτιλήνη που είχαν αιχμαλωτίσει οι Αγαρηνοί πειρατές (23 Απριλίου).

Η **Αγία Μαρίνα** εορτάζει στην καρδιά του αλωνίσματος και πολλοί αγρότες την τιμούν με αργία. Προστατεύει τις ετοιμόγεννες γυναίκες, τα άρρωστα παιδιά και τους καρπούς ιδιαίτερα τα σύκα. “Της Αγίας Μαρίνας σύκο και του Αγιολίου σταφύλι”. Στην εικονογραφία εμφανίζεται να πατάσσει το διάβολο, επειδή όταν βρισκόταν στη φυλακή κατόρθωσε να τον νικήσει με την προσευχή της (17 Ιουλίου).

Ο **Προφήτης Ηλίας** (Αϊ-Λιας), ο Ηλίας του πυρφόρου φωτός, με τις περισσότερες εκκλησίες του να στολίζουν τις κορυφές των βουνών. Προστατεύει τους αμπελώνες των δικαίων από τις παρανομίες και τους ορειβάτες. Την ημέρα της εορτής του εορτάζουν οι γουναράδες και γίνεται το προμάντεμα του καιρού, αφού θεωρείται και επιτηρητής της βροχής, των κεραυνών και των βροντών (20 Ιουλίου).

Την ημέρα που εορτάζεται η Μεταμόρφωση του Σωτήρος, στην οποία συμμετέχει και ο Προφήτης Ηλίας, προσκομίζονται για να ευλογηθούν από τον ιερέα, στα πλαίσια της προσφοράς των πρώτων καρπών στο Θεό (απαρχές οπωρών), τα πρώτα σταφύλια της χρονιάς (αϊ-λιάτικα). Στη συνέχεια αφού διαβαστούν με την κατάλληλη ευχή διανέμονται στο εκκλησίασμα κατά την απόλυση (6 Αυγούστου).

Ο **Άγιος Μάμας** (Μάμματος) ανατράφηκε από μια χριστιανή ονόματι Αμμία και την οποία ο άγιος καλούσε “μάμα”, εξ ου και το όνομά του. Στο βίο του ήταν ποιμένας. Ο Άγιος Βασίλειος, που έχει γράψει εγκώμιο στον άγιο Μάμαντα, μεταξύ άλλων αναφέρει: “...Ο ποιμένας των προβάτων δεν είναι κανένα μεγάλο και σοφό επάγγελμα... τα εγκώμια όμως του Μάρτυρος είναι ο πλούτος των πνευματικών του χαρισμάτων”...

Η ημέρα της εορτής του τιμάται με προσφορές και θυσίες αμνών, στις οποίες ακολουθεί κοινή εστίαση. Θεωρείται προστάτης των ποιμνίων και στην εικονογραφία εμφανίζεται είτε δαμάζοντας το λιοντάρι είτε κρατώντας ένα ελαφάκι που συμβολίζει την απλότητα και την αθωότητά του (2 Σεπτεμβρίου).

Ο **Άγιος Μηνάς** υπήρξε στρατιώτης στο ρωμαϊκό στρατό. Είναι προστάτης των πόλεων Ηρακλείου Κρήτης και Καστοριάς. Η εορτή του αγίου είναι μεγάλη για τους ξενιτεμένους, τους γεωργούς και τους βοσκούς, αφού παρετυμολογικά τους φανερώνει τον ερχομό του χειμώνα και τα χαμένα ζώα τους (Μηνάς-μηνών-μηνά = φανερώνει χαμένα και κλοπιμαία). Οι γυναίκες τους, την ημέρα της εορτής του δεν εργάζονται και δένουν τα ψαλίδια τους με μια κλωστή για να είναι “δεμένο”-κλειστό το στόμα των λύκων (11 Νοεμβρίου).

Ο **Απόστολος Φίλιππος** υπήρξε ένας από τους δώδεκα μαθητές του Χριστού. Κήρυξε το Ευαγγέλιο σε χώρες της Ασίας και θεωρείται μεγάλος προστάτης των γεωργών, των βοσκών και της φτωχολογιάς. Κατά την παράδοση ήταν φτωχός ζευγάς και κάποτε, αφού δούλεψε στο αλέτρι όλη την ημέρα, έσφαξε το βράδυ το μοναδικό του βόδι και το μοίρασε στους φτωχούς. Όμως την επομένη ημέρα το βρήκε πάλι ζωντανό στο στάβλο. Τέλος, ο άγιος εορτάζεται σε εποχή σποράς των χωραφιών και την ημέρα της εορτής του αρχίζει η νηστεία των Χριστουγέννων (14 Νοεμβρίου).

Η **Παναγία** η “**Πολυσπορίτισσα**” γνωστή κατά τόπους με διαφορετικές ονομασίες, προστατεύει τη σπορά. Στα Εισόδια της Θεοτόκου που είναι γεωργική εορτή και έχει συνδεθεί με διάφορα έθιμα και δοξασίες, βράζουν σε όλη την Ελλάδα πολυσπόρια. Δηλαδή μείγμα από γεωργικά προϊόντα του σπιτιού (καλαμπόκι, κουκιά, σιτάρι, φασόλια κ.ά.) ή μόνο σιτάρι και τα προσκομίζουν για ευλογία στην εκκλησία. Από αυτά οι γεωργοί άλλα καταναλώνουν και άλλα προσφέρουν για τα “χρόνια πολλά” και για να φέρει η καινούργια σπορά πλούσια σοδειά (21 Νοεμβρίου).

Πολυσπόρια επίσης από δημητριακά, ξηρούς καρπούς και όσπρια παρασκευάζονταν από παλιά στις εορτές και άλλων αγίων. Στην εορτή της Αγίας Βαρβάρας περνούσαν σαράντα από αυτά τα σπέρματα σε κλωστή σαν ένα είδος κομπολογιού που αποτελούσε φυλακτό για τις επιδημίες. Τα ευλογημένα πολυσπόρια του Αγίου Νικολάου τα έφεραν οι ναυτικοί στα ταξίδια τους και τα έριχναν στη θάλασσα για να κατευνάσουν τα κύματα. Και όσο για τον Άγιο Σπυριδώνα που θεράπευε τα σπυριά, στην εορτή του τοποθετούσαν προς βλάστηση σε πιατάκια φακές και φασόλια. Τέλος, από τα πολυσπόρια έχουν παραμείνει τα κόλλυβα, ιδιαίτερα εκείνα που παρασκευάζονται τα τρία ψυχοσάββατα, όπου ο λαός μας πιστεύει ότι τότε οι ψυχές των νεκρών περιφέρονται ελεύθερες, καθώς και τα βλαστημένα σπέρματα (φύτρα) της υγιεινής διατροφής.

Ο **Άγιος Μόδεστος** υπήρξε Αρχιεπίσκοπος Ιεροσολύμων και τιμήθηκε με το χάρισμα της θαυματουργίας. Αναφέρεται ότι ανέστησε τα νεκρά από δηλητηρίαση ζώα κάποιου αγροκτηματία. Έτσι, θεωρείται προστάτης των χρησιμοποιούμενων στο όργωμα της γης ζώων και γιατρός τους σε περιπτώσεις επιδημιών. Σε πολλά μέρη της χώρας μας, την ημέρα της εορτής του αγιάζονται από τους ιερείς τα ζώα, οι στάνες και οι στάβλοι (16 Δεκεμβρίου).

Ωστόσο, πέραν των παραπάνω αγίων υπάρχουν και αναρίθμητοι άλλοι που εξ αιτίας διαφόρων αιτίων αγνοούμε τα ονόματά τους και την ημέρα της μνήμης τους. Επίσης, στο Εορτολόγιο της Εκκλησίας αναφέρεται πλήθος αγίων που απολαμβάνουν τιμές και προσφωνήσεις από τους χριστιανούς, οι οποίοι τους θεωρούν προστάτες ή θεραπευτές των ασθενειών τους.

Όσον αφορά στις παραδόσεις, τα ήθη και στα έθιμα που έχουν συνυφανθεί με τις εορτές των αγίων και είναι ριζωμένα βαθιά μέσα στη συνείδησή μας και θεμέλια της εθνικής μας ζωής, θα ήταν ευχής έργο στη σύγχρονη κοινωνία μας να μη φθαρούν, αλλά να διατηρηθούν και ποικιλοτρόπως να αξιοποιηθούν.

ΜΟΥΣΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

Από την Μαρία Ρώτα

Το νησί της Σύρου τιμούν προικισμένοι και βραβευμένοι μουσικοί.

Το ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ «Gina Bachauer» και ο ΕΛΛΗΝΟ-ΕΛΒΕΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ «Ι. ΕΫΝΑΡΔΟΣ» βράβευσαν τον καλλιτεχνικό διευθυντή του Φεστιβάλ Αιγαίου Peter Tiboris

Το Διεθνές Μουσικό Σωματείο «Gina Bachauer» ιδρύθηκε το 1979 και έχει θέσει ως βασικούς του σκοπούς να διατηρήσει με κάθε δυνατό μέσον ζωντανή τη μνήμη της αξέχαστης πιανίστριας Τζίνα Μπαχάουερ. Συνεχίζοντας το όραμά της, το Μουσικό Σωματείο βραβεύει σπουδαίους και προικισμένους σολίστ.

Παράλληλα προσφέρει υποτροφίες σε επιλεγμένους και ιδιαίτερα ταλαντούχους νέους μουσικούς και βοηθά τις σπουδές τους στην Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Κατά τη διάρκεια της πορείας του, το Μουσικό Σωματείο έχει συνεργαστεί με σπουδαίες προσωπικότητες της κλασικής μουσικής σκηνής, όπως: (Zubin Mehta, Viadimir Ashkenazy, Wolfgang Sawallisch, Murray Perahia και Alicia de Larrocha). Υπήρξε ακόμη συνεργασία με γνωστές ορχήστρες όπως: (Philharmonia Orchestra, Israel Philharmonic κ.α.) 35 χρόνια μουσικής δραστηριότητας.

Κορυφαία εκδήλωση του Διεθνούς Σωματείου «Gina Bachauer», στο πλαίσιο του εορτασμού της συμπλήρωσης των 35 χρόνων από την ίδρυσή του, ήταν η τελετή απονομής βραβείων και η συναυλία βραβευμένων υποτρόφων του Διεθνούς Μουσικού Σωματείου. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου στο Ίδρυμα Ευγενίδου. Η απονομή των βραβείων έγινε από το Μουσικό Σωματείο Gina

Bachauer και από το «Σύνδεσμο Αναβάθμισης Ιστορικού και Εμπορικού Κέντρου Αθήνας».

Τα βραβεία φέρουν τον τίτλο: «Διεθνή Βραβεία Gina Bachauer - Νικολάου Δούμπα». Ο Νικόλαος Δούμπας (1830 - 1900) υπήρξε ελληνο-αυστριακός ευεργέτης, επιχειρηματίας, μεγάλος φιλόμουσος και στενός φίλος μεγάλων Ευρωπαίων μουσικών, του Richard Wagner και του Johann Strauss.

Είναι τιμή μας που ένας τέτοιος διεθνούς φήμης οργανισμός, έδωσε δύο από τα βραβεία του σε μουσικούς που έχουν σχέση με τη Σύρο.

«Διεθνές βραβείο Gina Bachauer απονέμεται στο ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΙΓΑΙΟΥ και στον ιδρυτή και καλλιτεχνικό διευθυντή του PETER TIBORIS για την ποιότητα και ποικιλία των παραστάσεων όπερας και συναυλιών, που παρουσιάζουν κάθε χρόνο.»

Το έργο που έχει επιτελέσει στη Σύρο και που οι Συριανοί γνωρίζουμε πολύ καλά, το γνωρίζουν και οι πολλές χιλιάδες επισκέπτες του νησιού, ντόπιοι και ξένοι, που έρχονται ελκόμενοι όχι μόνο από τις ομορφιές του βράχου μας, αλλά και από τις ποικίλες και υψηλού επιπέδου πολιτιστικές εκδηλώσεις του.

Ο Παναγιώτης Ernest Tiboris γεννήθηκε στην πόλη Sheboygan του Ουισκόνσιν με γονείς τον Αμερικανό οδοντίατρο Ernest Peter Tiboris και την Στέλλα Μενά, ελληνίδα μετανάστρια από τη Μεγαλόπολη. Πολύ μικρός αγάπησε τη μουσική. Αρχικά διδάχθηκε από τον ιερέα της ορθόδοξης εκκλησίας του Αγ. Σπυρίδωνα στην πόλη που γεννήθηκε...ώσπου πήρε το διδακτορικό του στη Μουσική εκπαίδευση από το Πανεπιστήμιο του Ιλινόις και του Ουισκόνσιν, καθώς και από το Πανεπιστήμιο Southwestern της Louisiana. Η συναναστροφή του με εξαιρετικούς μουσικούς στην Ευρώπη, στην Άπω Ανατολή, στο Μεξικό και στον Καναδά και οι πολιτιστικές και μουσικές ανταλλαγές με συνέπεια και υπευθυνότητα, τον βοήθησαν να εξελιχθεί ως καλλιτέχνης. Σήμερα η καλλιτεχνική του δημιουργία και προσφορά θαυμάζεται από πολλές χώρες και της Ευρώπης. Το 2005 ίδρυσε το ετήσιο Φεστιβάλ Αιγαίου στο νησί μας και έκανε τη Σύρο γνωστή σε χιλιάδες ξένους που μας επισκέφθηκαν για να παρακολουθήσουν τις εκπληκτικές συναυλίες του. Αγάπησε η Σύρο, έχει πολλούς φίλους και μαζί με τη σύζυγό του, τη σοπράνο Eilana Lappalainen, απολαμβάνουν το ηλιοβασίλεμα από το μπαλκόνι του σπιτιού τους στο Δανί.

Το ΔΙΕΘΝΕΣ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ «Gina Bachauer» και ο ΕΛΛΗΝΟ-ΕΛΒΕΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ «Ι. ΕΫΝΑΡΔΟΣ» Βράβευσε τον ιδρυτή των εκδόσεων «Editions Musica Ferrum» Νικόλα Δ. Σιδερή.

Ο Νικόλας Σιδερής είναι γιός του Συριανού καθηγητή καρδιολογίας Δημήτρη Σιδερή. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1977. Άρχισε να μελετά μουσική από 5 χρονών. Έχει δίπλωμα πιάνου με άριστα και πτυχίο Αρμονίας, Αντίστιξης και Φούγκας. Έχει πάρει μεταπτυχιακό δίπλωμα (master) και διδακτορικό (PRD) στη σύνθεση από το Royal Holloway University of London με υποτροφία από το ΙΚΥ. Ως πιανίστας έχει δώσει κονσέρτα σε όλη την Ελλάδα, στις ΗΠΑ και στη Συρία. Έχει ενεργοποιηθεί στη βιομηχανία παιχνιδιών υπολογιστών ως συνθέτης και σχεδιαστής ήχου. Η μουσική του στα παιχνίδια έχει επαινεθεί ιδιαίτερα. Είναι

συνιδιοκτήτης σε μια εταιρεία «Audio Production» με βάση την Ελλάδα και τη Νορβηγία και ιδρυτής των εκδόσεων «Editions Musica Ferrum», ένα εκδοτικό οίκο σύγχρονων συνθετών. Έργα του Νικόλα Σιδερή έχουν εκτελεσθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, στις ΗΠΑ, Γερμανία και Ελλάδα και κυμαίνονται από μικρά κομμάτια για σόλο ως μεγάλα για ορχήστρα εγχόρδων. Το έργο του για πιάνο για τέσσερα χέρια Piano Stories κέρδισε το 1^ο βραβείο στο Διεθνή Διαγωνισμό για Σύνθεση στο Λουξεμβούργο το 2013. Το έργο του «Exeliksiss» πήρε το πρώτο βραβείο στο διαγωνισμό για σύνθεση στο Royal Holloway το 2005 και εκτελέσθηκε στο Egham, ΗΒ. Μια νέα εκδοτική εργασία «Ομορφιά και Ελπίδα στον 21^ο αιώνα» είναι στη μνήμη του Μπετόβεν. Ο Νικόλας Σιδερής επισκέπτεται τακτικά τη γενέτειρά του πατέρα του, τη Σύρο, μαζί με την οικογένειά του. Το νησί μας τον εμπνέει, ως φαίνεται, γιατί συχνά απομονώνεται και δημιουργεί.

Η εκδήλωση έγινε υπό την αιγίδα της Πρεσβείας της Ελβετίας στην Ελλάδα.

Peter Tiboris

Νικόλαος Σιδερής

Ντοπιολαλιές

Επιμέλεια κ. Ανδρέα Γ. Πασσά

αριθμημένος, ο	=	αριθμημένος
αριθμός, ο	=	αριθμός
αρμήνεια, η	=	ορμήνεια, συμβουλή, νουθεσία
αρρωστοφαγιά, η	=	ειρωνικά η ψευτοαρρώστια
ασκέλα, η	=	μεγάλο φυτό κρεμμυδιού ή σκόρδου
ασυντροφιά, η	=	συντροφιά
άσυρτο, το	=	αχρησιμοποίητο
ατσιώτος, ο	=	ήρεμος, νηφάλιος
αυγοκαλάμαρα, τα	=	γλυκερό παρασκεύασμα, δίπλες, ξεροτήγανα
αυτουλάς, ο	=	έχει μεγάλα αυτιά
αυτουνού, του	=	εκείνου
αφαλοκόβω	=	μτφ. τον κάνω να μου έχει αδυναμία
-----		-----
βαβούλια, τα	=	πετράδια σε υπαίθριο ομαδικό παιχνίδι
βαγιολίζω	=	καλοπιάνω, περιποιούμαι, κανακεύω
βαίζω	=	ξεματιάζω με βαγιόκλαδο
βαλτός, ο	=	υποστηρίζει υποβολιμαία άποψη
βάρδουλο, το	=	βάση - περίμετρος παπουτσιού
βαρκαραίοι, οι	=	βαρκάρηδες, λεμβούχοι
βεζύρης, ο	=	παιχνίδι με οστό αστραγάλου ζώου
βελζεβούλης. ο	=	σατανάς, βελζεβούλ
βερβερούγα, η	=	καμπούριασμα, πάθηση κύρτωσης
βηχαλάκι, το	=	λίγος βήχας, βηχάκι
βιδολόγος, ο	=	κατσαβίδι
βουκίνα, η	=	βούκινο, ηχητικό όστρακο
βουλλώνω	=	σκεπάζω, καλύπτω, φράσσω
βουρβουλακιάζω	=	βρυκολακιάζω, έχω αυπνία, ξαγρυπνώ
βουρδουλακιάζω	=	βρυκολακιάζω, έχω αϋπνία, ξαγρυπνώ
βουτίδι, το	=	μεγάλη βουτιά στο νερό
βραδυνιάτικα	=	βραδυάτικα, στις βραδυνές ώρες
βραδυοξημερώνομαι	=	διάγω ζωή χωρίς ενδιαφέροντα
βροχάρα, η	=	πυκνή βροχή

βροχαριά, η	=	πυκνή βροχή
βροχίδι, το	=	πυκνή βροχή

του Τάκη Κυριτσόπουλου

ΤΟ ΚΑΛΑΝΤΑΡΙ ΤΟΥ 1956

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΙΟΥΝΙΟΣ

- Στις 3/6 τελέστηκαν στο Γυμναστήριο Πευκακίων οι ετήσιοι αθλητικοί αγώνες στίβου των Γυμνασίων Κυκλάδων. Μετά τον όρκο των αθλητών και την ομιλία του γυμναστή της Εμπορικής Σχολής Παναγιώτη Βήχου ακολούθησαν γυμναστικές επιδείξεις μαθητών και μαθητριών και αγωνίσματα στίβου. Ιδιαίτερα συγκινητική ήταν η στιγμή, όταν μετά τη στέψη των νικητών δόθηκε στο πρωτεύσαν στη βαθμολογία Γυμνάσιο Νάξου μικρός αμφορέας εκ Τήνου προερχόμενος, ο οποίος περιείχε έλαιο από το καντήλι της θαυματουργής εικόνας της Μεγαλόχαρης και που στο πάνω μέρος του είχε εγχάρακτο ομοίωμα της μαρτυρικής Κύπρου.
- Θάνατος του Θρασύβουλου Στάμου. Ο μεταστάς, ανάπηρος πολέμου εξ' Άνδρου καταγόμενος, διατηρούσε για μισό αιώνα το παραλιακό καφενείο «Άνδρος», το οποίο είχε καταστεί τόπος πλειστηριασμών αλλά και λέσχη των Ανδρίων και των Συριανών εφοπλιστών, των Συριανών βιομηχάνων και παράλληλα στέκι του ναυτικού κόσμου του νησιού.
- Ξεκίνησε τις εργασίες του το νέο καλλιτεχνικό φωτογραφείο «Φωτο-Παναγιωτόπουλος» επί της οδού Ερμού, το οποίο είναι εξοπλισμένο με σύγχρονα μηχανήματα και έχει προσλάβει ειδικευμένο τεχνίτη στη λήψη φωτογραφιών.
- Κατά το έτος 1956 λειτούργησαν στην Ερμούπολη τα εξής δικαστήρια:
 1. Ειρηνοδικείο με Ειρηνοδίκη τον Ηλία Δεκλερή.
 2. Πρωτοδικείο με Πρόεδρο τον Π. Χρυσομάλλη και Πρωτοδίκες τους Ν. Καραμπέτσο, Βλ. Μαστέλλο, Π. Αγγέλλου και Εισαγγελέα τον Ευ. Μπέη.
 3. Εφετείο Αιγαίου με Πρόεδρο τον Ηρ. Καμούτση και Εφέτες τους Π. Σταύρου. Ευστ. Μπλέτσα, Θ. Κακίση και Εισαγγελέα τον Ξ. Κωνσταντόπουλο.

- Πραγματοποιούνται στον ορμίσκο του Καρνάγιου έργα εκβάθυνσης δια βυθοκόρου.
- Το Σάββατο 23/6 ξεκίνησαν οι τριήμερες Ναυτικές Εορτές. Η Ερμούπολη με εορταστική όψη υποδέχτηκε του 150 ναυταθλητές και τους 500 επισκέπτες.

Στις 7 και 30 μ.μ. κατέπλευσε το αρματαγωγό «Στρυμών» επί του οποίου μετέβαιναν οι αθλητές και οι αθλήτριες ιστιοπλοΐας, κολύμβησης, κωπηλασίας και υποβρύχιας αλιείας, όπως και η μπάντα του Στόλου.

Στις 8 μ.μ. αφίχθη το πολεμικό «Λάσκος» με τον αρχηγό του ΓΕΝ αντιναύαρχο Π. Λάππα και λίγο αργότερα το επιβατηγό «Δέσποινα» επί του οποίου επέβαιναν ο υφυπουργός Δ. Αλιπράντης και πολλοί εκδρομείς.

Τους επισήμους υποδέχτηκαν στην αποβάθρα ο νομάρχης Κυκλάδων Ν. Δουδουμόπουλος και η Οργανωτική Επιτροπή, ενώ η φιλαρμονική του Δήμου απέδιδε τιμές.

Στις 10 το βράδυ στην πλατεία Μιαούλη, που είχε κατακλυστεί από χιλιάδες συμπολίτες μας, ξεκίνησαν οι εορταστικές εκδηλώσεις του Λυκείου των Ελληνίδων Σύρου με την ομιλία της προέδρου Αγγελικής Τόζου.

Ακολούθησε η αναπαράσταση του «κλήδωνα» από τις νέες του Λυκείου και στη συνέχεια η τέλεση του παλαιού συριανού γάμου.

Η ωραία εκδήλωση έκλεισε με νησιώτικους χορούς από αγόρια και κορίτσια του Λυκείου, που έφεραν παραδοσιακές τοπικές ενδυμασίες. Αφηγητής της όλης εκδήλωσης ήταν ο Κυριάκος Γκιούλης και η διδασκαλία των χορών ανήκε στον γυμναστή της Εμπορικής Σχολής Παναγιώτη Βήχο.

Την επόμενη, Κυριακή 24/6, στις 10 το πρωί οι ναυταθλητές συγκεντρώθηκαν στην πλατεία του Ηλεκτρικού Σταθμού κατά σωματεία και με διαφορετικού χρώματος φόρμες για κάθε σωματείο, που κρατούσε το λάβαρό του. Κατόπιν, παρέλασαν συντεταγμένα σηκώνοντας κουπιά και λαγουδέρες μέσω της οδού Σταματίου Πρωίου με προηγούμενη την παιανίζουσα μπάντα του Στόλου και έφτασαν στην πλατεία Μιαούλη, όπου ο αρχηγός του ΓΕΝ κατέθεσε στεφάνι στον ανδριάντα του Ανδρέα Μιαούλη.

Στη συνέχεια η πομπή μετέβη στην πλατεία Κανάρη και έγινε κατάθεση στεφάνου στην προτομή του μπουρλοτιέρη του 1821.

Ακολούθησαν ιστιοπλοϊκοί αγώνες δέκα σκαφών, τα οποία κάλυψαν μια διαδρομή δέκα μιλίων.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας διεξήχθησαν κολυμβητικοί και κωπηλατικοί αγώνες στον προ της πλατείας Κανάρη χώρο. Από του Συριανούς κολυμβητές πρώτειςαν οι Ν. Ευμορφόπουλος, Μ. Μάινας, Α. Βενιέρης, Δ. Πολίτης, Μαρία Βενιέρη και Αφροδίτη Λουλού, ενώ στην κωπηλασία κατήγαγε πρώτη νίκη η δίκωπος λέμβος του Ναυτικού Ομίλου Σύρου με πλήρωμα τους Παλαιτσάκη, Αθυμαρίτη και Μεσολογγίτη.

Νωρίς το βράδυ της Κυριακής η οικογένεια του Αθανασίου Κρίνου δεξιώθηκε τους επισήμους στην έπαυλή της στο Επισκοπείο και

αργότερα ο ΝΟΣ διοργάνωσε χοροεσπερίδα με πλούσια εδέσματα στον αύλειο χώρο του Α' Δημοτικού Σχολείου (Ρολόι).

Το απόγευμα της Δευτέρας 25/6, που ήταν και η τελευταία μέρα των εορτών, διεξήχθη ποδοσφαιρικός αγώνας στο γήπεδο του στρατοπέδου της ΣΜΥ, όπου η ομάδα του Βασιλικού Ναυτικού νίκησε την Μικτή Σύρου με σκορ 2-1.

Το ίδιο βράδυ οι εκδηλώσεις ολοκληρώθηκαν με την «Ενετική Γιορτή» στο λιμάνι μας, το οποίο χιλιάδες Συριανών το είχαν κατακλύσει απ' άκρου σε άκρο.

Προηγήθηκε αφή βεγγαλικών από διάφορα σημεία του λιμανιού, ακολούθησε διέλευση Γρι-Γρι με αναμμένα πυροφάνια, παρέλαση φωτοστολισμένων λέμβων, με ενετικά φαναράκια, βαρκαρόλες από τη χορωδία των εορτών εντός ρυμουλκού που διέπλεε το λιμάνι και οι γιορτινές εκδηλώσεις περατώθηκαν με εκτόξευση πολύχρωμων πυροτεχνημάτων.

- Ο οδοντίατρος Μάριος Ιωσήπου ανέλαβε τη διεύθυνση του οδοντιατρείου του Αλφόνσου Βιτάλη.

ΙΟΥΛΙΟΣ

- Στις 9/7 και ώρα 05 και 30' το πρωί, σεισμικό κύμα συγκλόνισε το νησί μας με αποτέλεσμα το νερό της θάλασσας να υπερβεί το κρηπίδωμα του λιμανιού και να εισχωρήσει στα καταστήματα της παραλίας.

Το επίκεντρο του σεισμού ήταν στη Σαντορίνη και επρόκειτο περί τεκτονικού σεισμού. Στο νησί μετέβησαν αμέσως, ο

Πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής και ο Υπουργός Άμυνας Αρ. Πρωτοπαπαδάκης. Η καταστροφή μετά το σεισμό υπήρξε ολοσχερής. Η πρωτεύουσα της Σαντορίνης Φηρά και όλα τα χωριά μετεβλήθησαν σε σωρούς ερειπίων, όπου βρήκαν οικτρό θάνατο 45 άνθρωποι και πάρα πολλοί τραυματίστηκαν. Από την Ερμούπολη μετέβησαν στη Σαντορίνη ο Νομάρχης, ο Λιμενάρχης, ο διευθυντής Πρόνοιας και ο διοικητής Χωροφυλακής Κυκλάδων με δύναμη 20 χωροφυλακών.

Ακόμα, άλλο κλιμάκιο με γιατρούς μετέβη εκεί μεταφέροντας 50 σκηνές, κλινοσκεπάσματα και ιατροφαρμακευτικό υλικό.

- Κατόπιν ενεργειών του Μητροπολίτη Σύρου Φιλάρету, το Ίδρυμα Βαφειαδάκη Σύρου θα λάβει τρία εκατομμύρια δραχμές ενίσχυση από το καταπίστευμα, που κατέλειπε ο Δημήτριος Βαφειαδάκης και θα λειτουργήσει με την επωνυμία «Ίδρυμα Προστασίας Μητρικών Έργων Σταματίου και Ελένης Βαφειαδάκη».
- Ο μαθητής της Δ' τάξης του Γυμνασίου Αρρένων Πάνος Μακρής, έλαβε το ενδεικτικό του με το βαθμό «άριστα 20», γεγονός σπάνιο στα μαθητικά χρονικά της Σύρας.
- Τραγικό τροχαίο δυστύχημα συντάραξε την κοινωνία του νησιού μας και συνέβη στη θέση Μάρμαρο πλησίον του στρατοπέδου στη στροφή προς το Άνω Μάννα.

Στρατιωτικό αυτοκίνητο της ΣΜΥ συγκρούστηκε μετωπικά με μοτοσυκλέτα επί της οποίας επέβαινε ο δεκατετράχρονος μαθητής

του Γυμνασίου Δημήτρης Πολίτης, κάτοικος Άνω Μάννα και υιός του αυτοκινητιστή Θανάση Πολίτη.

Ο άτυχος νέος μεταφέρθηκε πάραυτα σε νοσοκομείο των Αθηνών, όπου όμως, μετά από λίγες ημέρες κατέληξε.

Η κηδεία του στην Ερμούπολη υπήρξε πάνδημη και σε πομπή ακολούθησαν το φέρετρο όλα τα τροχοφόρα του νησιού.

Η ταφή, μέσα σε γενικό θρήνο, έγινε στο κοιμητήριο των Ταξιάρχων και τους επικήδειους λόγους εκφώνησαν ο Θεολόγος καθηγητής του θανόντος Νικόλαος Αιγινίτης και ο συμμαθητής του Πάνος Μακρής.

Ο γράφων, μαθητής της έκτης δημοτικού τότε, παρακολούθησε την κηδεία εκ του σύνεγγυς.

- Στις 15/7 έλαβαν χώρα στη λέσχη «Ελλάς» οι εξετάσεις πιάνου, θεωρίας και σολφέζ, του μουσικού τμήματος του Λυκείου ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής του Ωδείου Αθηνών. Προσήχθησαν στην Ανωτέρα Σχολή η Λέλα Δαλεζίου, η Νινέτα Παλαιολόγου και η Καλλιόπη Ασυμομήτη.
- Ο συμπολίτης Νικηφόρος Σιδερής, υιός του μικροβιολόγου της πόλης μας Αντωνίου Σιδερή έλαβε το πτυχίο του πολιτικού μηχανικού από το Ε.Μ. Πολυτεχνείο.
- Θάνατος στην Αθήνα του Συριανού βιομήχανου Νικολάου Δαρόπουλου.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

- Μετατεθείς εκ Σουφλίου στο Γυμνάσιο Αρρένων Σύρου αφίχθη και ανέλαβε τα καθήκοντά του ο νέος γυμνασιάρχης Μάρκος Πελοποννήσιος εκ Σερίφου, φυσικοχημικός.
- Έλαβε το πτυχίο της Νομικής Σχολής Αθηνών ο συμπολίτης μας Νίκος Ι. Πατέρας.
- Ο βασιλιάς της Νορβηγίας απένειμε τον Χρυσό Σταυρό Πρώτης Τάξεως του Βασιλικού Τάγματος του Αγίου Όλαφ στον ενταύθα πρόξενο της Νορβηγίας Β.Γ. Βασιλειάδη, πρόεδρο της Λιμενικής Επιτροπής Σύρου.
- Η συμπολίτης αοιδός Εύη Θεοδωρακοπούλου προσελήφθη εκ των πρώτων στο Ραδιοφωνικό Σταθμό Αθηνών.
- Στις 5/8 και λίγο μετά τα μεσάνυχτα κοντά στον ερυθρό φανό της εισόδου του λιμανιού μας «Κοντογιάννης», έγινε αντιληπτή πυρκαγιά επί του πλοιαρίου «Άγιος Νικόλαος», που σύντομα κατέκλυσε ολοσχερώς το φορτίο του.

Το σκάφος ήταν έμφορτο με δεμάτια αχύρου και ήταν ανασφάλιστο, έχοντας ως καπετάνιο τον πλοιοκτήτη του.

Μόλις έγινε αντιληπτή η φωτιά, ο καπετάνιος κατεύθυνε το πλοιάριο προς την ακτή των Λαζαρέττων.

Εντός ολίγου κατεύθασαν προς αρωγή τα δύο ρυμουλκά της δεξαμενής, τα οποία προσπάθησαν με τις αντλίες του να κατασβέσουν την πυρκαγιά. Στο μεταξύ είχαν επιβιβαστεί στο σκάφος και άνδρες του Λιμεναρχείου, που έριχναν φορτίο στη θάλασσα.

Όμως το πλοίο διαλύθηκε αμέσως μετά την πρόσκρουσή του στα βράχια των Λαζαρέττων. Το πλήρωμά του διασώθηκε.

- «Το πρώτον εν Σύρω ιδρυθέν Στιλβωτήριοιον και Βαφείον δερματίνων και νάυλον ειδών είναι της Κατίνας Μπουμπλίνη, κάτωθεν Δημοτικού Ωρολογίου».
- «Το κατάστημα τροφίμων «Κυψέλη» επί της οδού Χίου στη λαχαναγορά, εμπλουτίστηκε με ηλεκτρικό ψυγείο».
- Θάνατος της σεβάσμιας και φιλανθρώπου δέσποινας της πόλης μας, Μαγκαφούλας Κανάκη, θείας των αδελφών Ρεθύμνη.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

- Με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς γέμισαν οι κεντρικοί δρόμοι της πόλης μας από μαθητές και μαθήτριες των γυμνασίων. Οι μαθητές κυκλοφορούν με μαύρα πηλήκια, που έχουν ως έμβλημά τους την κουκουβάγια και το χρυσό σιρίτι και οι μαθήτριες με γαλάζιες ποδιές, λευκό γιακαδάκι και τη διακριτική κονκάρδα με την ονομασία του γυμνασίου. Όμως, περισσότερο γούστο έχουν τα πρωτάκια, «εν χρω κεκαρμένα», που μοιάζουν σα να τα κατέβασαν από το διάστημα!
- Ο χειμερινός κινηματογράφος «Παλλάς» εμπλουτίστηκε με σύστημα σινεμασκόπ. Επίσης, εφοδιάστηκε με σωματα θέρμανσης και εγκατάσταση εξαερισμού και έχει ταξιθέτη τον κυρ Γιώργη τον Γάργαλο.
- Για την οργάνωση και τον εξοπλισμό του εργαστηρίου Χημείας του Γυμνασίου Αρρένων, ο Κυκλαδίτης διευθυντής Μιχαήλ Λεντάκης, ως εκπρόσωπος της ναυτιλιακής εταιρείας του εφοπλιστή Νικολάου, απέστειλε από το Λονδίνο μεγάλο χρηματικό ποσό στον γυμνασιάρχη Μάρκο Πελοποννήσιο.
- Μετατέθηκε στην Αθήνα ο επί σειράν ετών διευθυντής της Εμπορικής Σχολής Σύρου, Κ. Παπαγεωργίου.
- Εντυπωσιακή είναι η εξέλιξη του νεαρού συμπολίτη μας τραγουδιστή Νίκου Γκλαντεβά ή Ντέβα, ο οποίος συνεργάζεται με τον Χρήστο Πύρπασο, εμφανίζεται και διαπρέπει, στα διάφορα γνωστά νυκτερινά κέντρα των Αθηνών.
- «Στου Τοσονίδη, επί της οδού Ερμού, η πλουσιότερη συλλογή στυλογράφων».
- Θάνατος: Φλωρεντίας Βούλγαρη, συζύγου του φαρμακοποιού της πόλης μας Ν. Βούλγαρη, και αδελφή του Γεωργίου Περπινιά, εφόρου του Συνδέσμου Συριανών Αθηνών.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

- Μετά την εξαγορά του μηχανουργείου Μπαρμπέτα και τον πλήρη εξοπλισμό του με νέα μηχανήματα από την Αμερική, οι αδελφοί

Ρεθύμνη αγόρασαν και το ιστορικό εργαστάσιο «Νεώριον και Μηχανουργεία Σύρου», ιδιοκτησίας Μηνά Διακάκη.

- Νέος Πρόεδρος του Δ.Σ της Χιακής αδελφότητας Σύρου εκλέχτηκε παμψηφεί ο Αντώνιος Νικολιάς.
- Στους προκηρυχθέντες ποδοσφαιρικούς αγώνες για το Κύπελλο Ελλάδος θα συμμετάσχουν τα συριανά σωματεία «Ελλάς», «Άρης» και «Ερμούπολις».
- Κατά τις αρχαιρεσίες του Εμπορικού Συλλόγου Ερμουπόλεως, πρόεδρος εξελέγη ο Αντώνιος Μπέρτος.
- Με ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ερμούπολης δόθηκε στην όπισθεν της Δημαρχίας δρόμο το όνομα των απαγχονισθέντων από τους Άγγλους Κυπρίων ηρώων Καραολή και Δημητρίου. Παράλληλα, ο επιχειρηματίας Μανίκας, ονόμασε την επί της οδού Ερμού ψησταριά του «Οβελιστήριο ο Καραολής».
- Γιορτάστηκε στα γυμνάσια της πόλης μας η επέτειος του «ΟΧΙ» σε συνδυασμό με τη σχολική εορτή της Σημαίας. Στο Γυμνάσιο Αρρένων παρέλαβε τη σημαία ο αριστεύσας μαθητής της Η' τάξης Χαράλαμπος Μπαρουτάκης.

Στη συνέχεια δόθηκαν βραβεία στους διακριθέντες μαθητές όλων των τάξεων και εκφώνησε λόγο ο φιλόλογος καθηγητής Ευάγγελος Βασιλόπουλος. Ακολούθησαν απαγγελίες ποιημάτων και πατριωτικά τραγούδια, που είχε διδάξει στη χορωδία των μαθητών η καθηγήτρια μουσικής Σοφία Γραμματικοπούλου. Τέλος, ο Μητροπολίτης Φιλάρετος απεύθυνε παραινετικό λόγο στους μαθητές.

Στο Γυμνάσιο Θηλέων ομίλησε η φιλόλογος-λογοτέχνις Νίκη Θωμοπούλου και στην Εμπορική Σχολή ο καθηγητής Ιωάννης Πατσαρίσης.

- Μεγαλειώδης υπήρξε η στρατιωτική και μαθητική παρέλαση κατά την 28^η Οκτωβρίου στην πλατεία Μιαούλη ενώπιον χιλιάδων Συριανών θεατών ένθεν και ένθεν της πλατείας υπό τα εμβατήρια της φιλαρμονικής του Δήμου.
- Θάνατος Ευγενίας Γ. Κοντόκωστα.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

- Με παραδειγματική τάξη και άριστη απόδοση συνεχίζονται οι εργασίες του Εφετείου Αιγαίου κατά την παρούσα χειμερινή περίοδο. Έχουν ήδη εκδοθεί 119 αποφάσεις του Τριμελούς Εφετείου, 20 αποφάσεις του Πενταμελούς Ειδικού Εφετείου και πολλά βουλεύματα και πράξεις προεδρικής διαδικασίας.
- Με οικονομική ενίσχυση του εγκαταστημένου στην Αμερική συμπολίτη εφοπλιστή Ιωάννη Κοσμά, που ξεπέρασε τις 45.000 δραχμές, πραγματοποιήθηκε η επίστρωση με μπετόν του αύλειου χώρου του Τέταρτου Δημοτικού Σχολείου (Κουκουλά).

- Κατέπλευσε προς δεξαμενισμό στο λιμάνι μας το πολεμικό μεταγωγικό «Αλφειός» και οι άνδρες του πληρώματός του γέμισαν τους δρόμους της πόλης και τόνωσαν κατά την παραμονή τους τη χειμαζόμενη αγορά μας.
- Βαρύτατη θλίψη προξένησε στους συμπολίτες μας ο άδικος θάνατος του έφεδρου ανθυπολοχαγού Γιάννη Παπαδάκη ηλικίας 23 μόλις ετών. Ο θανών, υιός του χρυσοχόου της πόλης μας Παν. Παπαδάκη, υπηρετούσε τη θητεία του στη Χίο, όταν μετά από ασθένεια εγχειρίστηκε στο Στρατιωτικό Νοσοκομείο των Αθηνών. Λίγο όμως πριν την έξοδό του από το νοσοκομείο υπέστη υποτροπή συνεπεία της οποίας εξέπνευσε.
- Με την εορτή της προστάτιδας των Παρθένων της πανσόφου και πανωραίας Αγίας Αικατερίνης, ο Θρησκευτικός Σύλλογος Παρθένων Ερμούπολεως πανηγύρισε με κατανυκτική θεία λειτουργία και αρτοκλασία στο γραφικό ναό των Αγίων Αναργύρων του Άνω Μάννα.
- Δόθηκε με μεγάλη επιτυχία ρεσιτάλ πιάνου στη λέσχη «Ελλάς» από το Συριανό καλλιτέχνη Γεώργιο Δασκούλη.
- Θάνατοι: Εμμανουήλ Βαρδαλάχου 85 ετών εκ Μυκόνου, που εργαζόταν για 50 χρόνια στο οινομαγειρείο του Μ. Φουστέρη, της Μαρουσώς χήρας Θρασύβουλου Στάμου, 85 ετών, του Ιωάννη Παπαδόπουλου συνταξιούχου εκπαιδευτικού, και του Ευάγγελου Δ. Κομνηνού, ο οποίος ήταν για 30 χρόνια εγκατεστημένος στο Παρίσι και εξέδιδε την εβδομαδιαία εφημερίδα «Κήρυξ».

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

- Συνεχίζουν αδιάλειπτα τα δρομολόγια τους Πειραιά-Σύρα τα επιβατηγά πλοία «Δέσποινα», «Γεώργιος Φ», «Μοσχάνθη», «Κωστάκης Τόγιας» και «Κανάρης». Τα ποστάλια αυτά πρυμνοδετούν εμπρός από τα λουκουμοποιεία Πάσσαρη και Λειβαδάρα, ενώ αρκετοί συμπολίτες μας συγκεντρώνονται στην προκυμαία κατά τη άφιξή τους.
- Εκδόθηκε από τον δικηγόρο Μάριο Λινάκη δεκαπενθήμερη εφημερίδα με την ονομασία «Ερμούπολις».
- Με ριζική ανακαίνιση και προσθήκη μικρού κήπου συνεχίζει τη λειτουργία του το οινομαγειρείο «Όασις» του ναυτομαγείρου Κανακάρη στα Τρία Γεφύρια.
- Απεβίωσε σε ηλικία 80 ετών ο παλαιός καφεπώλης Γιώργος Δασκαλάκης ο οποίος διατηρούσε καφενείο στα «Ψαράδικα» και εξυπηρετούσε πρόθυμα τους ναυτικούς και τις οικογένειές τους, παρέχοντας ταυτόχρονα πληροφορίες, για το που βρισκόταν ανά πάσα στιγμή το κάθε συριανό καράβι, που με αυτό ταξίδευαν Συριανοί ναυτικοί.

- Εισήχθησαν στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών η Μαρία Ρώτα και η Ερηνέτα Κωβαίου, στη Νομική Σχολή Αθηνών η Δήμητρα Μαντά και στη Φαρμακευτική ο Γεώργιος Αγ. Μακριδάκης.
- Ο συμπολίτης μας Αλέξανδρος Γενάδιος έλαβε το πτυχίο της Ιατρικής.
- Το απόγευμα της Κυριακής 16/12 έδωσε ρεσιτάλ πιάνου στη λέσχη «Ελλάς» ο παγκοσμίου φήμης τυφλός καλλιτέχνης Γεώργιος Θέμελης.
- Απεβίωσε αιφνιδίως εν πλω επί του φορτηγού πλοίου «Άγιος Νικόλαος», στο ταξίδι από Αυστραλία για Ινδία, ο Συριανός μηχανικός Βαγγέλης Παλαιολογος, γαμπρός του πρώην γυμνασιάρχη Αντωνίου Ρούσσου.
- Αυτοκτόνησε διά πνιγμού στη θάλασσα κοντά στο Νεώριο, ο συμπολίτης μας αυτοκινητιστής Αθανάσιος Πολίτης.
Ο τραγικός αυτόχειρας είχε καταληφθεί από βαριάς μορφής κατάθλιψη, αφ' ότου τον παρελθόντα Ιούλιο είχε σκοτωθεί ο δεκαετράχρονος γιος του Δημήτρης σε τροχαίο δυστύχημα στο Μάννα, εποχούμενος της μοτοσυκλέτας του πατέρα του.
Μετετέθη στην Παιδαγωγική Ακαδημία Φλώρινας ο δραστήριος γυμναστής της Εμπορικής Σχολής, Παναγιώτης Βήχος.
- Μετακόμισαν στην Αθήνα ο εργοστασιάρχης πλεκτικής Λ. Κουμαριανός και ο έμπορος Παν. Λειβαδίτης.
- Επισκέφτηκε την Ερμούπολη ο καθηγητής Πανεπιστημίου Αντώνιος Σιγάλας, ο οποίος κατά την εδώ παραμονή του ασχολήθηκε με τη συγκέντρωση, μελέτη και έκδοση του σωζόμενου ιστορικού και λαογραφικού υλικού Κυκλάδων.

Δεκέμβριος 1956 : Ιστορική φωτογραφία της 8^{ης} Γυμνασίου Αρρένων
λίγο πριν τις διακοπές των Χριστουγέννων.

Διακρίνονται από αριστερά οι καθηγητές : Αναστάσιος Ναυπλιώτης, Κωνσταντίνος Ψαρράς, Μάρκος Πελοποννήσιος (Γυμνασιάρχης), Νικόλαος Αιγινίτης, Νικόλαος Παλαιολογόπουλος,

Βασιλική Καλιβάκη, Ιωάννης Νερούτσος και Μανώλης Μαραγκουδάκης.
Αι Βασίλης ο μαθητής Κώστας Γάργαλος.
Αρχείο : Μπάμπης Μπαρουτάκης

23/06/1056 : Χορός των κοριτσιών του Λυκείου Ελληνίδων στην Πλατεία Μιαούλη
στο πλαίσιο των Ναυτικών εορτών.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟ

Για την περίοδο 01/01 έως 31/03/2015

Ανώνυμος	25 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Ανώνυμος	50 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Ανώνυμος	15 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Μαρτίνος Αθανάσιος	2000 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου

ΑΤΥΠΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Την Κυριακή 11^η Ιανουαρίου 2015, έγινε η προγραμματισμένη άτυπη Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου, κατά την οποία δεν υπήρξε απαρτία και σύμφωνα με το καταστατικό ανεβλήθη για την επόμενη Κυριακή 28^η του μηνός.

Όπως πάντα έγινε ένα Διοικητικό Συμβούλιο κατά το οποίο συζητήθηκαν διάφορα θέματα και ακολούθησε η κοπή της πίτας του Συμβουλίου.

Το νόμισμα έπεσε στην ειδική Γραμματέα κυρία Μαίρη Πασσά στην οποία ευχηθήκαμε να είναι καλά με υγεία και πάντα τέτοια...

Παρόντα Μέλη του Δ.Σ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Κείμενο και φωτογραφία από την κ. Νινέττα Κοντογεώργη

Πραγματοποιήθηκε της 11 Ιανουαρίου 2015 η πρώτη άτυπη Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου της.

Όπως κάθε χρόνο λόγω μη απαρτίας, επαναλήφθηκε της 18 του ιδίου μηνός παρουσία πλήθους μελών.

Σε αυτήν αναγνώσθηκαν τα πεπραγμένα του ΔΣ για το έτος 2014, καθώς και ο οικονομικός απολογισμός του, ο οποίος ενεκρίθη παμψηφεί.

Σε θερμό κλίμα και ευχάριστη ατμόσφαιρα, ακολούθησε η κοπή της πίτας των μελών του Συνδέσμου.

Κατά την ηλεκτρονική κλήρωση του νομίσματος η Τυχερή της χρονιάς ήταν η κ. Άννα Πιπή.

Η κ. Άννα Πιπή με τον Ταμία κ. Πέτρο Τσαούσογλου

=====

ΒΡΑΒΕΥΣΗ ΣΥΡΙΑΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Κείμενο και φωτογραφίες από την κ. Νινέττα Κοντογεώργη

Στις 8 Φεβρουαρίου ο Σύνδεσμός μας προσκάλεσε τους επιτυχόντες σε ΑΕΙ και ΤΕΙ μαθητές, με καταγωγή από τη Σύρο, σε μία εκδήλωση γνωριμίας και επιβράβευσης της επιτυχίας τους.

Ο πρόεδρος κ. Βαφίας αφού τους καλωσόρισε, έδωσε το λόγο στους πανεπιστημιακούς καθηγητές κ.κ. Σαρλή και Προβελέγγιο (μέλη του Δ.Σ. μας) οι οποίοι με τη σειρά τους, τους συνεχάρησαν και τους ευχήθηκαν καλή συνέχεια στις σπουδές τους.

Τους απενεμήθη τιμητικό δίπλωμα και ένα βιβλίο από την Ακαδημία Αθηνών, επιλεγμένο για τον κάθε διακριθέντα.

Τους συνοδεύουν οι ειλικρινείς ευχές μας για κάθε επιτυχία στη σταδιοδρομία που διάλεξαν.

Ο Πρόεδρος κ. Βαφίας με βραβευθείσα φοιτήτρια

Ο Γενικός Γραμματέας προσφωνεί βραβευθέντα

Η κ. Πασσά βραβεύει φοιτήτρια

Ένα μέρος από το ακροατήριο

ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ ΤΣΙΚΝΟΠΕΜΠΤΗΣ

Κείμενο και φωτογραφίες από την κ. Νινέττα Κοντογεώργη

Την Τσικνοπέμπτη 12 Φεβρουαρίου, όπως κάθε χρόνο, πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του συνδέσμου μας η καθιερωμένη ετήσια αποκριάτικη εορτή.

Οι παρευρισκόμενοι διασκέδασαν με την ψυχή τους έως τις πρώτες πρωινές ώρες με το εξαιρετικό μενού και την πολύ καλή μουσική του DJ μας.

Το κέφι περίσσευε και ευχόμαστε του χρόνου να είμαστε όλοι καλά να ξαναγλεντήσουμε.

Γ' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

από την κ. Νινέττα Κοντογεώργη

Στις 13 Μαρτίου υπό καταρρακτώδη βροχή, ο Σύνδεσμός μας διοργάνωσε και φέτος την καθιερωμένη επίσκεψη σε μοναστήρι για τους Γ' Χαιρετισμούς. Εφέτος επισκεφτήκαμε την Ιερά Μονή που βρίσκεται στο Λύρειο Παιδικό Ίδρυμα.

Το Λύρειο Παιδικό Ίδρυμα "Οι Άγιοι Ανάργυροι" "Ορθόδοξο Χωριό" ιδρύθηκε το 1967 από λίγες Μοναχές, με δωρεά του αείμνηστου καπετάνιου του Εμπορικού Ναυτικού ΜΑΡΚΟΥ ΛΥΡΑ. Η Ιδρυτική Πράξη και ο Κανονισμός Λειτουργίας του Ιδρύματος έχουν νομιμοποιηθεί με Υπουργική Απόφαση. Βρίσκεται στην περιοχή μεταξύ Ραφήνας και Νέας Μάκρης (Μάτι), πάνω από τον παλιό οικισμό του Νέου Βουτζά, σε έκταση που παραχωρήθηκε από την Ιερά Μονή Πεντέλης και την Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών. Από το μέσα της δεκαετίας του '70 μετεγκαταστάθηκε στη σημερινή του θέση. Την ευθύνη λειτουργίας του Ιδρύματος έχει η Κοινοβιακή Γυναικεία Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος. Το Ίδρυμα ελέγχεται από τα Υπουργεία Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και διοικείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο, συγκροτούμενο από τον εκάστοτε Μητροπολίτη Κηφισίας, Αμαρουσίου και Ωρωπού ως Προέδρου, 2 μοναχών και 3 λαϊκών ανδρών και γυναικών.

Σκοπός του Ιδρύματος είναι η δωρεάν φροντίδα, ανατροφή, περίθαλψη και εκπαίδευση απροστάτευτων παιδιών, που στερούνται γονέων, είτε γιατί αυτοί δεν βρίσκονται στη ζωή, είτε γιατί έχουν οικογενειακά και κοινωνικά προβλήματα. Το Ίδρυμα προστατεύει τα παιδιά μέχρι την ενηλικίωση, την πλήρη επιμόρφωση και την οικογενειακή αποκατάστασή τους.

Τον Ιούλιο του 1995, η μεγάλη πυρκαγιά που κατέκαψε το όμορφο δάσος της Πεντέλης που περιέβαλε το Ίδρυμα, κατέστρεψε μέσα σε τρεις εφιαλτικές ημέρες σχεδόν το σύνολο των εγκαταστάσεων του Ιδρύματος. Πλήθος κόσμου κινητοποιήθηκε άμεσα, έδωσε απλόχερα τη βοήθειά του, συγκέντρωσε χρήματα, τρόφιμα, είδη πρώτης ανάγκης και γενικά υποστήριξε με κάθε τρόπο ολόψυχα το Ίδρυμα. Με γενναιοδωρία και αγάπη οι φίλοι και δωρητές έστρωσαν το δρόμο για την ανοικοδόμηση των κτιρίων του Ιδρύματος και τη διασφάλιση του μέλλοντος των παιδιών μας. Η ανθρωπιά έλαμψε!

Δέκα χρόνια αργότερα, το καλοκαίρι του 2005, το Ίδρυμα κινδύνεψε και πάλι από άλλη μία πυρκαγιά, αλλά διασώθηκε ευτυχώς με μικρές ζημιές.

Ημέρα της Γυναίκας

Κείμενο-φωτογραφίες από την κ. Νινέττα Κοντογεώργη

Στις 8 Μαρτίου, διοργανώθηκε στην αίθουσα του Συνδέσμου μας εκδήλωση για τον εορτασμό της ημέρας της γυναίκας. Την εκδήλωση προλόγισε το μέλος του ΔΣ μας καθηγητής κ. Γ. Σαρλής. Οι παρευρισκόμενοι απόλαυσαν καλό φαγητό και μουσική και χόρεψαν με την ψυχή τους.

Προλόγηση εκδήλωσης

από τον Γεώργιο Σαρλή

ΕΣΥ Η ΓΥΝΑΙΚΑ

Εσύ, η γυναίκα, απετέλεσες για τον άντρα αντικείμενο του πρώτου θαυμασμού για τη ζωή και τη δημιουργία. Είσαι και θα παραμείνεις πάντα γυναίκα σε κάθε εποχή και όσο το συλλογίζομαι, βασίλισσα εσύ του συναισθηματικού μας κόσμου, είσαι ό,τι είμαστε και ό,τι θα επιθυμούσαμε να είμαστε.

Είσαι το πρόσωπο του κόσμου το ιερό, το γλυκό, η λατρεμένη εικόνα, το όμορφο ψυχικό στήριγμα, η ανακούφιση της πίκρας μας με αγκαλιά φτιαγμένη για στοργή και αγάπη. Είσαι εκείνη που ξέρει πως αγάπη είναι θυσία και συγχώρεση.

Είσαι αυτή που η ίδια η φύση υποκλίνεται στο μεγαλείο του μορφοποιού σου ρόλου, της μητρότητας. Ενός ρόλου που αποτελούσε από τους αρχαίους χρόνους το κέντρο του ενδιαφέροντος των θεσμών και του κοινωνικού βίου.

Είσαι η μακραίωνη ιστορία μας, η θεά, η μούσα, η ιέρεια και η Εστιάδα. Η Ανδρομάχη, η Εκάβη και η Πηνελόπη της ομηρικής οικογένειας. Η σπαρτιάτισσα μητέρα που θέλει το παιδί της στύλο της Πολιτείας, η αθλήτρια Ολυμπιάδων και η χορεύτρια των εορτών και τελετών υπέρ των θεών.

Είσαι η ηρωίδα της αρχαίας τραγωδίας και κωμωδίας που εκστομίζει μεγάλες αλήθειες που υπερασπίζονται και πραγματοποιούν την Ειρήνη, την Ευδαιμονία της πόλης και τη Δικαιοσύνη (Αντιγόνη, Πραξαγόρα, Λυσιστράτη). Ακόμη η φιλόσοφος (Διοτίμα, Θεανώ, Υπατία) και διδασκάλισσα της κλασικής εποχής.

Επίσης είσαι η αυτοκράτειρα (Ειρήνη, Θεοδώρα), η πεζογράφος (Άννα η Κομνηνή), η ποιήτρια (Θεοδοσία, Θέκλα, Κασσιανή) και η γιατρίνα (μαία) της ζωής του Βυζαντινού κράτους.

Επιπλέον είσαι η ηρωίδα της εθνικής μας παλιγγενεσίας που συνέβαλε ψυχή τε και σώματι στην ελευθερία από την τουρκική σκλαβιά, όσο και της εποποιίας του '40, όταν πάνω στα βουνά της Ηπείρου το ψυχικό σου μεγαλείο έφτανε την τραγικότητα. Αλλά και η ηρωίδα των πράξεων αντίστασης κατά του κατακτητή.

Τέλος είσαι η ανώνυμη θαλασσομάννα, η γυναίκα του Έλληνα ναυτικού καθώς και η αθόρυβη πρωταγωνίστρια της υπαίθρου, πρωτοπόρος στη διακίνηση ποιοτικών αγροτικών προϊόντων και στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού.

Βέβαια υπάρχουν ακόμη μεγάλες περιοχές του πλανήτη μας, στις οποίες θεωρείσαι υποδεέστερη του άντρα και υποφέρεις τα πάνδεινα. Όμως,

κατά τη διάρκεια του 20^{ου} αιώνα αναμφίβολα στο δυτικό - ευρωπαϊκό πολιτισμό, όπως και στην Ελλάδα, έλαβαν χώρα τεράστιες αλλαγές με σκοπό την πλήρη και ειλικρινή ισότητα των δύο φύλων.

Έτσι σήμερα, εσύ η ελληνίδα γυναίκα, ξεπέρασες κάθε μύθο, κάθε προσδοκία στις επιστήμες, στα γράμματα, στις τέχνες, κατακτώντας σχεδόν κάθε ανδρικό επάγγελμα επάλληλο της δημιουργίας.

Ωστόσο, δέξου την παραίνεσή μας: μείνε ίση με τον άντρα και μην επιδιώκεις, μέσα στην παραζάλη της αποκατάστασης της ισοτιμίας, την ομοιότητα. Η ισότητα προάγει, η ομοιότητα καταστρέφει.

Ας είσαι στοιχείο εξανθρωπισμού και ο άντρας στοιχείο οικοδόμησης. Άφησέ μας να σε γνωρίζουμε στα εφηβικά μας χρόνια σαν την χαρούμενη, ευφάνταστη, με χαριτωμένες και φιλάρεσκες κινήσεις μουσίτσα, για να εξελίσσεσαι σε μούσα των τολμημάτων μας και να καταλήγεις μουσείο των γλυκών αναμνήσεων μας, βάλαμο στο τελείωμα της ζωής.

Και εμείς, παραβλέποντας την ιδιαιτερότητα της ψυχοσύνθεσής σου και, ξεχνώντας τα ανά τους αιώνες δηλητηριώδη σχόλια των αντρών για σένα, πιστεύουμε ότι, αποκτώντας τη θέση που σου αρμόζει, θα είσαι ΕΣΥ Η ΓΥΝΑΙΚΑ που θα εξανθρωπίζει τη ζοφερή κοινωνία της βίας και της έκκλησης των ηθών, που δεν προμηνύουν μια ανθρώπινη ζωή για τις επερχόμενες γενιές.

ΠΑΣΧΑ (ΠΑΝΤΑ) ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Επιμέλεια και αντιγραφή από την κ. Ελεονώρα Σαρρή

Πώς γιορταζόταν η Λαμπρή στα χρόνια της Τουρκοκρατίας και μετά την απελευθέρωση. Το αμίλητο νερό, οι δεήσεις στους τάφους των σφαγιασθέντων κατά την πολιορκία της Ακρόπολης, το σκάνδαλο του πρωθυπουργού Κωλέττη, τα αβγά του βασιλιά και η πώληση ζωντανών αρνιών στο Πολυτεχνείο και στους στύλους του Ολυμπίου Διός.

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ στο χρόνο είναι πάντα γοητευτικό! Ξεκινώντας όταν οι Τούρκοι άφηναν τους Έλληνες ελεύθερους να γιορτάσουν τη Λαμπρή και φτάνοντας έως τα χρόνια που πρωτοστατούσαν οι πασχαλιάτικες ομοβροντίες και οι ακατάπαυστοι πυροβολισμοί. Στα αθηναϊκά σπίτια, μαζί με τα λαμπρόψωμα οι Αθηναίες νοικοκυρές έφτιαχναν και πίτα με κόκκινο αβγό η οποία φυλασσόταν ως τη Λαμπρή άθικτη. Ανήμερα το Πάσχα σηκώνονταν αμίλητες και την απόθεταν στην εξώπορτα του σπιτιού, χωρίς να κοιτάξουν πίσω, γέμιζαν έναν κουβά νερό ή μία στάμνα από το πηγάδι της αυλής και έμπαιναν μέσα στο σπίτι. Κατά τη διάρκεια, δεν έπρεπε να τους μιλήσει κανείς. Το αντίθετο θεωρείτο κακός οιωνός. Κι αν τυχόν τους μιλούσε κάποιος, έχυναν το νερό στην αυλή και έτρεχαν χωρίς να απαντήσουν.

Η νοικοκυρά, μπαίνοντας σπίτι με τη στάμνα, στεκόταν στο κατώφλι, έκανε τρεις φορές το σταυρό της και, βυθίζοντας το δεξί χέρι στο νερό, ράντιζε την είσοδο λέγοντας «η δροσιά του στο νοικοκύρη του σπιτιού και στη φαμίλια του. Πολύχρονοι να 'ναι». Επειτα πήγαινε εμπρός στο εικονοστάσι κι έκανε την προσευχή της. Μετά γύριζε στο σπίτι ραντίζοντας με το «αμίλητο νερό». Όλα έπρεπε να γίνουν πριν ξημερώσει.

ΤΟ ΤΣΟΥΓΚΡΙΣΜΑ

Από το αμίλητο νερό η νοικοκυρά προσέφερε και στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας. Εάν έμενε, έπρεπε να το ρίξει πάλι στο πηγάδι μεσάνυκτα «προτού λαλήσουν οι κοκόροι». Μεγάλη προσοχή έδιναν οι Αθηναίες στο χρώμα και το βράσιμο των αβγών της Μεγάλης Πέμπτης. Δεν έπρεπε να είναι ούτε ανοιχτόχρωμα ούτε σκούρα αλλά ούτε και παραβρασμένα.

Το πρώτο αβγό τσούγκριζε ο νοικοκύρης με τη νοικοκυρά. Έπειτα το μικρότερο παιδί της οικογένειας έκανε το ίδιο με τους υπόλοιπους. Τα κορίτσια έδιναν ιδιαίτερη σημασία. Εάν το αβγό τους έμενε άθικτο, η αγάπη τους θα παρέμενε ακλόνητη. Το αντίθετο, αν το αβγό έσπαζε. Γι' αυτό όταν δεν υπήρχε μικρό παιδί στην οικογένεια, καλούσαν από τη γειτονιά για να τσουγκρίσουν το πασχαλιάτικο αβγό.

Κατά τα πρώτα έτη της απελευθέρωσης από τους Τούρκους, μετά τη λειτουργία της «Αγάπης». πήγαιναν στο νεκροταφείο και έψελναν δεήσεις στους τάφους. Αντί για κόλλυβα, όμως, μοίραζαν κουλούρια και κόκκινα αβγά.

Αυτό γινόταν σε ανάμνηση μιας ομαδικής σφαγής που συνέβη ανήμερα το Πάσχα κατά την πολιορκία της Ακρόπολης επί Τουρκοκρατίας. Τότε είχαν βρει τον θάνατο εκατοντάδες Αθηναίοι.

Είχαν επιχειρήσει μια ηρωική παρέλαση κάτω από την Ακρόπολη, προτού όμως τελειώσει, οι Τούρκοι επέδραμαν ξιφήρεις και τους κατέσφαξαν λεηλατώντας και σπίτια. Σε ανάμνηση της σκληρής επικράτησε η συνήθεια.

ΤΟ ΣΚΑΝΔΑΛΟ

Το 1845 η πολιτική ανακατεύεται με τη θρησκεία. «Άλλο σκάνδαλον έλαβε χώραν κατά την Ανάστασιν. Ο κ. Κωλέττης (πρωθυπουργός) δειπνήσας και μόλις έξωθεν της εκκλησίας αφήσας το τσιμπούκι από το στόμα, μετέλαβε των αχράντων μυστηρίων από την Ωραίαν Πύλην, κατά την δευτέραν έξοδον των Αγίων, το δικαίωμα τούτο είχε κατά τους καιρούς των αυτοκρατόρων μόνο ο αυτοκράτωρ.

Ο κ. Κωλέττης ενόμισεν εαυτόν, ως φαίνεται, επέχοντα τόπον Αυτοκράτορος, το μάλλον σκανδαλώδες δε είναι ότι ο κ. Κωλέττης ούτε εξωμολογήθη πρότερον διότι, ως φαίνεται, δεν είχε σκοπόν να μεταλάβη, αλλά αίφνης τω ήλθεν η ιδέα, ίσως δια να κάμη ενώπιον του συνηθροισμένου λαού επίδειξιν ευλαβείας, χωρίς να εννοήσει ο περί τα θρησκευτικά, ουχ ήττον αμαθής παρά περί τα κυβερνητικά, ότι έκαμεν επίδειξιν ασεβείας. Ο βασιλεύς και η βασίλισσα, παρόντες εις την τελετήν, ηπόρησαν, δια την διαγωγήν του κ. Κωλέττου και ηρώτησαν τους περί αυτούς, δεν γνωρίζομεν τι αυτοί απήντησαν, ημείς ηθέλαμεν απαντήσει ότι ο κ. Κωλέττης νομίζει ότι δύναται να εμπαίζη τον Θεόν, ως εμπαίζει και τους ανθρώπους».

Από το 1852 φαίνεται προκανονισμένη η Λειτουργία του Πάσχα, ώστε το «Χριστός Ανέστη» να ακούγεται μεσάνυχτα. Έξω από την πρώτη μητρόπολη, τον ναό Αγίας Ειρήνης (Αιόλου), στήνεται εξέδρα στολισμένη με άνθη. Ο Ed About περιγράφει : «Στην εξέδρα απάνου ο καθολικός βασιλέας και η προτεσταντική βασίλισσα βαστούν πελώριες λαμπάδες, οι επίσημοι μικρότερες λιγάκι και ο λαός δεκάρικά κεριά. Μετά την Ανάσταση, η ακολουθία στην εκκλησία βάσταξε δύο ώρες, με ζέστη πνιγηρή και με τις γυναίκες από το γυναικωνίτη να αφήνουν τα κεριά να στάζουν στα κεφάλια των ανδρών. Με το τέλος της Λειτουργίας όλοι τρέχουν να φάνε τη μαγειρίτσα, μερικοί μάλιστα έχουν ένα κοψίδι ψητό και το τρώνε μόλις έπεσε η τελευταία κανονιά».

Από το 1865 καθιερώθηκε ένα ακόμη έθιμο: Να προσφέρει ο μητροπολίτης στον βασιλιά μετά τη Λειτουργία τρία αβγά, το ένα με την εικόνα της Ανάστασης και του βασιλιά, το δεύτερο μόνον με τον βασιλιά και το τρίτο βαμμένο ολόχρυσο, λέγοντας κάθε φορά: «Δέχθητι το ωόν τούτο, όπερ δι' εμού σοι προσφέρει η εκκλησία, ως σύμβολον της υπό του Αναστάντος δωρηθείσης ελευθερίας τω γένει των ανθρώπων.... και τούτο, βασιλεύ, ως εύσημον έμβλημα του υψηλού θρόνου σου.... Και τούτο ως σύμβολον ενδόξου δια το κράτος σου λαμπρότητα.....».

Τον προπερασμένο αιώνα τα αρνάκια μεταφέρονταν ζωντανά στην Αθήνα. Μία αστυνομική διάταξη του 1878, του τότε διευθυντή της Διοικητικής Αστυνομίας Αθηνών – Πειραιώς Αγάθωνα Βουγιούκα, ανέφερε: «Μέρη για των αρνιών το πούλημα ορίζονται η πλατεία των Στύλων, τα οικόπεδα πίσω από το Πολυτεχνείο, οι συνοικίες Βάθειας και Μεταξουργείου και η πλατεία του Θησείου. Τόποι να μέινουν τα αρνιά τη νύχτα, ορίζονται το μνημείο του Φιλοπάππου και η περιφέρεια βορινά από το Λυκαβηττό».

ΔΙΑΦΟΡΑ

Επιμέλεια από την κ. Ελένη Χατζίρη

Η ιστορία της ανθισμένης αμυγδαλιάς

Ένα πρωί, ο ποιητής άνοιξε το παράθυρο να μπει φως και είδε τη νεαρή 19χρονη Αρσακειάδα ξαδέλφη του στον κήπο, να κάθεται κάτω από ένα ανθισμένο δέντρο. Η κοπέλα κούνησε το δέντρο και τα άνθη την έλουσαν. Η σκηνή τον ενθουσίασε και ο νεαρός Δροσίνης έγραψε το θρυλικό ποίημα που δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά το 1882. Η «Ανθισμένη Αμυγδαλιά» μελοποιήθηκε από τον Γεώργιο Κωστή, ένα ράπη από το Άργος, κατά τη διάρκεια της επιστράτευσης του 1885. Αποτέλεσμα της επιστράτευσης, ήταν το μελοποιημένο ποίημα του Γεωργίου Δροσίνη να διαδοθεί παντού και ο κάθε στρατιώτης να σιγοτραγουδά για τα άνθη που έλουσαν τα μαλλιά και την πλάτη μιας κοπέλας, καθώς όδευε προς ένα πιθανό πόλεμο. Από τους στρατιώτες, έφτασε και στον υπόλοιπο κόσμο. Έγινε καντάδα, που ακουγόταν κάτω από τα παράθυρα των ωραίων δεσποινίδων της

εποχής. Σε όλη την Ελλάδα δεν υπήρχε άνθρωπος που να μην το ψιθύρισε σε μια ρομαντική στιγμή ή να μην το τραγούδησε σε μια παρέα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ 01/01 έως 31/03/2015

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Το ζεύγος Νικολάου-Γεωργίου Παπαπολίζου και Κατερίνας Δεμερτζή απέκτησαν αγοράκι στις 29/01/15. Εγγονάκι της Αντιπροέδρου μας Μαρίας Θραψιάδου - Παπαπολίζου και Κώστα Παπαπολίζου.

ΠΕΝΘΗ

- ✓ Ετάφη στη Σύρο στις 07-02-15 η Φουστάνου Μαρία χήρα Παντελή.
- ✓ Στις 22-01-15 απεβίωσε και ετάφη στη Σύρο ο Παντελής Τεκέλογλου (ο τελευταίος επιζών Μικρασιάτης).
- ✓ Στις 22-01-15 απεβίωσε στη Σύρο η Ουρανία χήρα Παναγιώτη Καμπανάρου.
- ✓ Ετάφη στη Σύρο στις 25-1-15 ο Ανδρέας Λειβαδάρας (πρώην λουκουμοποιός).
- ✓ Ετάφη στο Κοιμητήριο Ζωγράφου στις 18-01-15 η Ζερβουδάκη Ελευθερία του Ευαγγέλου και της Μαργαρίτας.
- ✓ Ετάφη στο Β' Νεκροταφείο Αθηνών στις 12-01-15 η Πατσαρίση Παρασκευή.
- ✓ Ετάφη στις 30-01-15 στο Νεκροταφείο Χαλανδρίου η Κυριακή (Κούλα) Γερασιμίδου χήρα Εμμανουήλ.
- ✓ Απεβίωσε στις 22-01-15 ο γνωστός στη συριανή κοινωνία γλύπτης Allen Rodhasaki. Προ ολίγων ετών ο Σύνδεσμος Συριανών είχε φιλοξενήσει στην αίθουσά του τους πρωτότυπους καθρέπτες του.
- ✓ Απεβίωσε στις 22-1-15 και ετάφη στου Ζωγράφου ο Δήμος Ευάγγελος του Αθανασίου, πλοίαρχος Ε.Ν.
- ✓ Στις 04-02-15 έφυγε από τη ζωή ο Χάλαρης Μανώλης του Νικολάου Μηχανικός Εμπορικού Ναυτικού.
- ✓ Ετάφη στη Σύρο στις 6-2-15 η Ευαγγελία χήρα Παν. Κανακάρη, μητέρα της Ξενιώς Κόκκαλη, μέλους μας.
- ✓ Απεβίωσε στις 8-2-15 στην Αθήνα ο Ατακτιδής Θεόδωρος, πατέρας της Σοφίας Μάρκου Κασσιμάκη.
- ✓ Ετάφη στη Σύρο 27-2-15 η Ρένα χήρα Δημ. Καραβέλα. Το γένος Μαγκαδάκη. Στις 14/3/2015 η Εύα Κωβαίου απεβίωσε και κηδεύτηκε στο Νεκροταφείο της Καισαριανής.

Μικρές Ειδήσεις

- ✓ Στις 11-01-15 τα μέλη του Δ.Σ. Συνδέσμου Συριανών έκοψαν την πρωτοχρονιάτικη πίττα τους. Τυχερή ήτανε η ειδική γραμματέας κ. Μαίρη Πασσά.
 - ✓ Στις 18-01-15 κόπηκε η πίττα για όλα τα μέλη μας. Τυχερή αυτή την φορά η κ. Άννα Στεφ. Πιπή.
 - ✓ Την ημέρα των Θεοφανείων 06-01-15 στο νησί μας επικρατούσε δριμύ ψύχος και έπεφτε χαλάζι. Αυτό όμως δεν πτόησε δύο συμπατριώτες μας (τους κ.κ. Χαράλαμπο Τζερμπο, και Τάσο Λουδάρο να πέσουν στη θάλασσα και να πιάσουν τον σταυρό, τηρώντας το έθιμο.
 - ✓ Με διακρίσεις γύρισαν από τα ΚΑΛΑΛΒΡΥΤΑ οι συμπατριώτες μας κ.κ. Τάκης Κυριτσόπουλος και Γιάννης Ξαγοράρης. Ο μεν πρώτος τιμήθηκε με το 3^ο βραβείο σκίτσων, ο δε δεύτερος με το 1^ο βραβείο στα έγχρωμα σκίτσα.
- Θερμά συγχαρητήρια και πάντα επιτυχίες.

Στις 15-3-2015 Ο ο μόνιμος πλέον συμπολίτης μας και συνθέτης κ. Νίκος Κυπουργός διεύθυνε την 20μελή ορχήστρα Κυκλάδων στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών με μουσικά κομμάτια για μικρούς και μεγάλους. Το πολυπληθές ακροατήριο καταχειροκρότησε την όλη εκδήλωση.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Σας γνωρίζουμε τον Αριθμό Λογαριασμού μας
στην **Alpha Bank 238 0020 0100 0044**
IBAN GR79 0140 2380 2380 0200 1000 044
για όσους επιθυμούν να καταθέσουν μια δωρεά
ή να πληρώσουν την συνδρομή τους

ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ

Το Φιλανθρωπικό Ίδρυμα «Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΑΣΙΩΝ» ενοικιάζει τα ακόλουθα επτά (7) διαμερίσματα και χώρο στάθμευσης στην πολυκατοικία που βρίσκεται στην Ερμούπολη Σύρου στην οδό Ποσειδώνος 2 περιοχή Βαπόρια.

Διαμέρισμα

Εμβαδόν

Τιμή Εκκίνησης

α) Ισόγειος χώρος στάθμευσης 55,70 τ.μ. 200,00€		
β) Ισογείου	102,65 τ.μ.	450,00€
γ) Ισογείου	102,65 τ.μ.	450,00€
δ) Α' ορόφου	117,31 τ.μ.	520,00€
ε) Α' ορόφου	117,31 τ.μ.	520,00€
στ) Β' ορόφου	117,31 τ.μ.	520,00€
ζ) Β' ορόφου	117,31 τ.μ.	580,00€
η) Γ' ορόφου	173,51τ.μ.	900,00€
Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Ιδρύματος στην Σύρο κ. Νικήτα Γρυπάρη τηλ. 22810-81695 καθώς επίσης και με τα Γραφεία του Ιδρύματος στην Αθήνα στα τηλ. 210-3242952 & 210-3244246-280		
<u>ΠΩΛΗΣΗ</u>		
Η παλαιά Στέγη του Συνδέσμου μας, Καποδιστρίου 42, Βος Όροφος κοντά στην Ομόνοια, συνολικού εμβαδού 105 τ.μ με δυνατότητες χωρισμού σε 2 ή και 3 ανεξάρτητους χώρους με χωριστές εισόδους. Κατάλληλο και για επαγγελματική στέγη. Πληροφορίες στο τηλ. 6934 302841		
<u>ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ</u>		
Σας πληροφορούμε ότι ο συμπατριώτης και Μέλος μας κ. Σταμάτης Λίνας του Χρήστου, Συμβολαιογράφος εγκαταστάθηκε πρόσφατα στην Αθήνα και το Γραφείο του είναι επί της οδού Νικηταρά 2-4 με τηλέφωνα 2103300434 και 697 9928615.		
Επίσης ο συμπατριώτης και Μέλος μας κ. Κώστας Πατριαρχόπουλος άνοιξε εστιατόριο «IKI SOUSI LOUNGE» στην οδό Κηφισίας 176 – Αθήνα 11524 – Τηλέφωνα 210 6771165 και 697 7650032.		
<u>ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ</u>		
Ευχαρίστως το Περιοδικό του Συνδέσμου φιλοξενεί συνεργασίες μελών και φίλων, κυρίως που αφορούν τη Σύρο και το Σύνδεσμο Συριανών, που θα αποστέλλονται από εσάς. Παρακαλούμε, εάν είναι δυνατόν, τα κείμενα σας να στέλνονται σε Ηλεκτρονική μορφή και να συνοδεύονται από φωτογραφικό υλικό, εφόσον υπάρχει, στη Διεύθυνση του Συνδέσμου nisosyros@gmail.com		
<u>ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ</u>		
Για όσους από τα Μέλη ή και Φίλους μας δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και δεν έχουν τη δυνατότητα να διαβάζουν το Περιοδικό μας, φροντίσαμε και επιτύχαμε μια πολύ λογική τιμή ώστε να μπορούν να το παραγγέλλουν και να το παίρνουν, εφόσον επιθυμούν, στη διεύθυνση τους ταχυδρομικώς.		
Η συνολική τιμή κάθε τεύχους θα είναι 5,00 Ευρώ		

συμπεριλαμβανομένων και των ταχυδρομικών εξόδων, με την προϋπόθεση ότι θα παραγγείλλουν και τα τέσσερα τεύχη για το έτος 2013, με την ακόλουθη διαδικασία:-

Θα καταθέσουν στον Λογαριασμό του Συνδέσμου στην Alpha Bank Αριθ. Λογαριασμού **238 0020 0100 0044**

ή IBAN **GR79 0140 2380 2380 0200 1000 044** προκαταβολικά, το συνολικό πόσον των 20,00 Ευρώ (για τα τέσσερα τεύχη) αναφέροντας το Όνομα των και ότι η κατάθεση πρόκειται για το Περιοδικό.

Σημειώσετε ότι με αυτή τη διαδικασία επιτύχαμε την τιμή που αναφέρουμε.

Θεωρούμε ότι αυτός ο τρόπος είναι ο πλέον καλύτερος για την εξυπηρέτηση των Μελών και Φίλων μας και κυρίως αυτών που δεν έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο μεν, αλλά και θεωρούν προτιμότερο να το διαβάζουν στην έντυπη μορφή.

ΚΑΡΑΒΙ ΑΣΠΡΟ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ.

από τον Τάκη Κυριτσόπουλο

Πάει ο καιρός που γύριζες σκόρπιοςπραματευτής
κι αρμένιζες και κύκλωνες τις μοναξιές της γης.

Τοτ' η λιγνή καρένα σου κεντούσε το νερό
και το κατάρτι χαίδευε του γλάρου το φτερό.

Καράβι απ' άγραφο χαρτί,
ξεθωριασμένο στη νοτιά,
σκαρί που σ' είχαν μοιραστεί
το κύμα και η ξενιτιά.

Τώρα βουλιάζει η άγκυρα στη λάσπη από το χτες,
τώρα τη γης μοιράζονται ξένοιπραματευτές.
Σιγοςφυρίζεις τις βραδιές σκοπό θαλασσινό
τώρα, που σε κρεμάσανε σε τοίχο φωτεινό.

Μεσ' στην κορνίζα δεν ακούς
τις συγχορδίες των καιρών.
Έχεις ξεχάσει τους φανούς
και τη βουή των λιμανιών.

Ροδίζεις ρόδον της αυγής,

μα τ' άρωμά σου ειν' αλλού,
Στον άσπρο φλόκο νέας φυγής,
στ' αραξοβόλι νέου γιαλού

ΟΙ ΜΑΡΙΝΕΡΟΙ...

του Τάκη Κυριτσόπουλου

Όταν σκαρφάλωναν στα ξάρτια να μπαλώσουν
γέρικα άρμενα ξεσκλίδια του βοριά,
γαλάζια ρεύματα ξέβραζαν στη στεριά
τα όνειρα τους, που δε λέγαν να ψηλώσουν.

Του λέει τα βράδια των ανέμων το σεξτέτο
«άδικα ψάχνεις τον κρυμμένο θησαυρό,
από την Άρκτο ως το Νότιο Σταυρό.
Μονο σου όφελος, που γλίτωσες κι εφέτο.»

Κι ως το ποδόσταμο χτυπά το τιμονάκι
και οι πόροι μπάζουν του πελάγου την οσμή,
της μοναξιάς σε βασανίζουν πειρασμοί
Και της ζωής η ουτοπία και η φενάκη.

Αρμύρα στάζουν τα πουλιά στο πέταγμα τους
μάνες ανάβουνε λιβάνι στο σπερνό
κι αυτοί σαλπάρουν το ταξίδι το στερνό,
για νά `βρουν άδοξους και αναίτιους θανάτους.

Τώρα στεγνώνουν στα σχοινιά μαύρα μαντήλια
μα εγώ στη δύση μου γυρεύω νέα αρχή.
Σου στέλνω ελπίδα σε διάφανη γραφή
κι ένα φιλί, που ταξιδεύει χίλα μίλια...

Τα τσιράκια

(Οι τρεις φίλοι)

του Νίκου Σαλίβερου

«Μάθε παιδί μου γράμματα..» κίεμαθε ο γραφιάς.
Δεύτερος φίλος , χωριστός είν'ο φτωχός καλφάς ,
Τρίτος μελετηρός κί'αυτός από παιδάκι,
φίλος σιμά , πολιτικάντη όμως τσιράκι.

Στο δρόμο οι δύο βαδίσαν του βιβλίου,
μα ο καλφάς εχθρός εγίνει του σχολείου.
Κάνουν κί'οι τρεις Σταυρό Ευαγγελίου,
λάβανουνε ακόμα στη αρχή, μισθού τιμίου.

Πικρό νερό απ' της ζωής ήπιαν τ'αυλάκι,
μυαλό και χέρια ποτίσαν με φαρμάκι,
δουλεύοντας επάνω σ'αδικου τα κλάματα
και χτίζοντας ελπίδες σε χαλάσματα.

--

Εμπρός τον φίλο, κάπου χάσανε τον τρίτο
της απληστίας δρόμο πήρε δίχως γυρισμό.
Τον προσπεράσανε «εν βλέμματι ακρίτω» ,
αφου ποδηγετούσε « εαυτόν» προς το γκρεμό.

Και σαν ξημέρωσε του απολογισμού η ώρα
οι δύο ξεμείνανε στο χείλος του καημού.
Βροντούσε ο τρίτος μες του χρυσού τη χώρα
κί'από τα βάθη του , αχός του στεναγμού.

Στο δρόμο ξαναβρέθηκαν κί'οι τρεις τ'απείρου
μα είχαν βαφτιστεί δια ξέχωρου του μύρου.
Στη γη, κανόνας είναι οι αισχροί Χρυσορυχείου
Στους τρεις ,ο ένας,«τυχερός»νά'ναι ντροπής λαχείου.

Είναι στο κόσμο τα βάσανα αμέτρητα
γραφιάς, τσαγκάρης σε έκανε να σμίγουν ,
μικροί στο νου τσιράκια καταλήγουν,
είν' του ανθρώπου τα μυαλά διάτρητα.

Τύχη δοτή

του Νίκου Σαλίβερου

Γιεννιέτ' ο άνθρωπος με βλέφαρα κλειστά
και κάθε μάνα θα του παρασταθεί πιστά.
Όμως, περνά κι' η τύχη από πάνω, είτε ξυστά,
να τον λαβώσει ή να κρατήσει σφαλιστά .

Όποιος ζωντανός τα «μάτια» του χρωστά,
ξοφλεί με Κροίσου πεθαμένου τα οστά .
Πολλά τα γνωμικά, από παλιά είναι γνωστά,
όπως «Αν έχεις τύχη πηγαίνεις ομπροστά».

Οι άνθρωποι ,λένε, τη τύχη τους υφαίνουν,
μα τ'αδέσποτα μόνα σε σπίτι δεν πηγαίνουν
και τα ψάρια με το δίχτυ στη ξηρ'ανεβαίνουν..
Τα πουλιά μες το κλουβί λεύτερα δεν πεθαίνουν.

Ως φαίνεται ο άνθρωπος, άλλων τη τύχη πλάθει,
γιατ' η δική του βρίσκεται σ' ανήλια φύσης βάθη

από τον Τάκη Κυριτσόπουλο

